

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izaha vsak dan zvečer izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-80

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 3, telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 3 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Kranjske deželne električne centrale.

Piše ing. M. pl. Šuklje.

I.

Pred vsem moram konstatirati, da je strokovna kritika o delovanju deželnozbornske večine glede preskrbe dežele z električnim tokom zelo težavna stvar. Bistvo taki oceni mora vsekakor biti rentabilitetni račun. In ravno tu leži težkoča. Kako naj si preskrbi zasebnik onih obilnih podatkov in števil iz deželnega knjigovodstva, katere neobhodno potrebuje v temeljito oceno cele akcije, ko deželni odbor ravno to materijo tako skrbno skriva! Ko je bil svojčas g. ing. A. Klinar izdelal rentabilitetni račun za Završnico, ga je referent sam spravljal v svojo miznico, češ, da ni treba občinstva plašiti s tako neugodno perspektivo. Kako daleč da sega še dandanes skrajna previdnost merodajnih činiteljev, razvidno je iz skoro neverjetnega, a vendar istinitnega dejstva: vsi deželni uradniki so dobili pred kratkim najstrožji ukaz, da ne smejo nikomur pokazati ne aktov, ne števil, in to niti samim deželnim poslancem ne, deželnim odborom pa le v toliko, v kolikor spada akt v referat radovednega gospoda! Ta genijalni ukaz je dandanes še v veljavi. Ne maram izreči svojega mnenja o dopustnosti take odredbe. Gotovo pa je, da je vprično te tajinstvene opreznosti deželnega odbora stvarna kritika prav težavna. Zato se moram omejiti na oceno obče znanih dejstev in na razmotrivanje oficijalnih publikacij.

V 134. številki z dne 14. junija t. l. priobčil je »Slovenec« na uvodnem mestu zanimiv članek pod naslovom: »Delo kranjskega deželnega odbora v znanstveni oceni.« Tam berem vesele besede:

»Pa tudi znanstveni krogi so se začeli kritično baviti s projekti kranjskega dež. odbora. Za nas je največje važnosti objektivna ocena znanstvenikov, katerih sodba ni motena po privatnih interesih. V tem oziru z zadoščanjem beležimo stvarno razpravo, ki jo je priobčila »Rundschau für Technik und Wirtschaft« (Wien, Prag, Berlin), ki jo izdaja prof. dipl. ing. Alfred Birk na c. kr. nemški tehnični visoki šoli v Pragi. V tem listu je objavil inženir Jožef

Tschermak . . . Naj zadostuje! Veliko se je tačas ugibalo in pisalo, od kod da je gospod inženir J. Tschermak dobil svoje gradivo, oziroma po čegar naročilu da je isti spisal svoja članka. Obrnil sem se takrat na gospoda prof. Birka, ki ga poznam še iz dijaških let, naj mi pomaga v tej zadevi. V odgovor dobil sem od imenovanega gospoda pismo, ki ga skrbno hranim in iz katerega je razvidno: da kakega inženirja Jožefa Tschermaka ni med živimi in da se je dotična razprava rodila v beli Ljubljani. Povsem utemeljeno sodim, da sta avtorja imenovanih člankov gospoda dr. Lampe in ing. D. Serneč. Iz istega vira prihaja tudi navedeni članek v »Slovenca«. Živa priča v prilogi moji sodbi je veliko veselje, s kojim se opetovano omenja baje neprodno »vodno zborovanje« v Solnogradu marca meseca 1909. Gospod dr. Lampe menda ni mogel preboleti nevesele zavesti, da na istem zborovanju zastopnika kranjske dežele nista zinila besede. Le tako si razlagam škodoželjnost člankarja. Deželni stavbni urad ni bil obveščen o dobri volji ljubljanskih tehniško-znanstvenih pisateljev, zato se je branil poslati redakciji praškega lista — leta je namreč blagohotno posredovala v tajni zadevi — zaprosenega gradiva. Tako je prišlo, da sta se pisatelja volentés — nolentes morala omejiti na že objavljena poročila deželnega odbora kranjskega, oz. na razprave našega deželnega zbora, pet situacijskih skic pa sta povzela iz »Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst«, kjer so bile natisnjene o priliki razpisa vodopravnih komisij. Končno sta pridala še šesto skico, na kateri projektujeta s pomočjo številnih ličnih krogov gotove centre za »industrializacijo« monarhije na podlagi danih vodnih sil ter dopovedujeta strmečemu občinstvu, da bo iz Ljubljane vsled Savskih naprav z elektriko preskrbljena ne le cela kranjska dežela, marveč tudi »Trst, Reka, del Koroške in Južni Štajer« ter spodnja in gorenja Avstrija do Semmeringa, oz. Hieflaua, Solnogradsko, Tirolska skoro do Bozena, cela Furlanija in Italija preko Benetk notri skoro do Padove. Na taki znanstveni podlagi je spisan »znanstven članek, ki se odlikuje po stro-

* Allgemeiner Wassertag — Salzburg, März 1909. Stenographisches Protokoll.

gi stvarnosti in ki obravnava ne samo tehnični, ampak tudi upravno-komercialni del naše akcije in prihaja do zaključkov, ki jih je vredno zabeležiti.« Menim da je to že precej višek budalosti.

Doslej, tako docira »Slovenec« uvodnik, so se iz rek kar izrezavali posebno pripravni deli, na katerih se je takorekoč »roparsko« gradilo. Projektanti pač niso imeli interesa na tem, da bi se vodne sile racionalno izrabile, namreč na strogo znanstveni podlagi! Samo ob sebi pa je umevno, da tudi deželni odbor polaga mehko roko svojo le na posebno pripravne dele naših vod. Kadar se bodo uresničile vse drzne sanje naših velikopoteznih deželnih elektrikov, takrat bo od približno 150.000 konjskih sil reke Save racionalno izrabljenih priložno 20.000 konj, med tem ko bo še vedno daleč nad 100.000 konjskih sil izgubljalo se po naših vodah, na veliko žalost še radikalnejših znanstvenikov. Razložek med obstoječimi vodnimi zgradbami na Kranjskem in med utopijami deželnega odbora tiči edinole v tem, da so se naše industrijske vodne centrale zidale na riziko dotičnega podjetja, kateremu tudi neso lepe dohodke, deželni minarji pa gradé tja v en dan s tujim denarjem, z denarjem dežele in naroda kranjskega, brez odgovornosti, brez vsake kontrole, a z vsemi možnimi in nemožnimi sredstvi nasilja in lokavosti. Krona celi akciji pa je ravno neprodna tajnost, v kojoj skrivajo svoje delo celo pred očmi pravilno izvoljenih ljudskih zastopnikov, deželnih poslancev in odborov. In hoc signo vinces!

O katoliškem shodu v Ljubljani.

III.

Motreč vse to, kar se je sedaj dogajalo v Ljubljani, moramo s tužnim srcem in z veliko bolelostjo v slovanški svoji duši ali nehoti zaklicati skoro iste besede, s katerimi je pred 61. leti slavni hrvaški pisec Ivan Kukuljević Sakcinski v svojem znamenitem delu »Arhivu« označil »borbo duha rimskega in zapadnega proti duhu slovanskemu in vzhodnemu«; zaklicati moramo te besede kot odmev iz milijon in milijon duš pravoslavljnih Slovanov v

svrhu, da bi naši bratje Slovenci vsaj na ta način uvideli, da je bojest in tuga slovanse naše duše ne samo popolnoma odkrita, marveč tudi upravičena:

»Ni bilo Rimu dovolj, da so se miroljubni Jugoslovani ponajveč pod njegovim vplivom sprli med sabo, kateri spor traja sedaj že ravno tisoč let! Ta spor evo traja še dandanes!

Saj zato se baš sedaj čuje tam v inace tako divnem in milem in od boga blagoslovljenem stolnem mestu slovenskem najbolj beseda rimskega jezuita, ki propoveduje vse drugo samo ne o verski znosljivosti, miru in ljubezni med ljudmi.

In samo zato to niso mogli naši bratje Slovenci povabiti na svojo »narodno« prireditev tudi nas, rodne in najbližje brate pravoslavne vere...

Toda, bratje Slovenci, kam bo mo prišli?!

Ali še ni bilo dovolj dosedanje proklete verske nezostljivosti in mržnje?!

Ostanite vi zvesti svoji zapadni katoliški krščanski veri, ne zamerite pa nam, ako tudi mi ostanemo verni in zvesti svoji vzhodni pravoslavni krščanski veri! Vsakemu svoje, pa bo nam vsem lepša, sijajnejša in slavnjejša bodočnost!

Pričakujemo mirno in spokojno ponovni prihod sina človekovega na našo zemljo!

Saj nam edino on samo more povedati in odločiti: Kdo je v pravici — zapadna katoliška ali vzhodna pravoslavna cerkev glede onih spornih dogem, zbog katerih sta se katoliška in pravoslavna cerkev ločili druga od druge!...

Tega vam, bratje mili, ne sporočamo samo mi, marveč to vam kot Slovanom polaga na srce in dušo, kakor vidite ali v duhu čujete tudi slavni Ivan Kukuljević Sakcinski, ki ni naš, nego vaš istovrnik.

Poslušajte, poslušajte njegove besede! Sedaj ali nikoli! Sedaj, sedaj vsaj v poslednjem letu črne, prečne in prežalostne tisočletnice velike borbe latinskega Rima proti Slovanstvu in pravoslavju, poslušajmo te besede, od prihodnjega leta 1914. pa delujmo bratsko složni vsi brez razlike vere — pravoslavni, katoliki, protestanti in muslimani — na to, da bo prihodnja tisočletnica (1914. do 2914.) nam vsem v vsakem oziru srečnejša, dostojnejša in slavnjejša!

ni bilo več sosedov, ne prijateljev, ne bratov in sester, ne fantov in deklet; bil so le še križarji in suličarji. Tudi so se imenovali novostrujarje in starostrujarje; novostrujarji, križarji, so bili krepkejši in glasnejši, zato ker so bile z njimi vse ženske razen župnikove kuharice. Kaplan je hodil visok in črn po dolini ter je odzdravljaj; zgodilo pa se je tudi, da je pomotoma odzdravil, čeprav ga ni bil kmet niti postrani pogledal; takrat je kaplan uzaljen zavzdihnil ter je daleč pljunil. Župnika so bolele noge; sam in žalosten je sedel v širokem naslanjaču ter je prebiral življenje svetnikov, posebno življenje velikih mučencev, ki so jih cesarji preganjali zaradi prave vere. Kačar se je znočil, niso šli fantje vasovat, temveč so se pretepali po vsej prostorni dolini, v znamenju križa in sulice. Noči so bile puste, dnevi doigi in težki.

Župnik je molil.

»Daj, Gospod, da gre ta kelih mimo mene! — Kaj je to življenje še življenje? Dopolni naj se kakorkoli, da se le dopolni! Noge so mi odpovedale, boli me v križu, brni mi v glavi in svet se je pohujšal. Odreši me teh nadlog, čas je!«

Ob svoji molitvi se je spomnil na svetega Boštjana, tolikokrat zadetega, udano trpečega, in se je pri srčno razjokal.

Poslušajmo, poslušajmo!

Zakaj vsak zavedni Slovan mora uvideti, da, takorekoč instinktivno čutiti, da so to besede samega genija jugoslovanskega, katere besede moramo vsi zavedni Slovani brez razlike plemena in vere brezpogojno poslušati, ker samo tako si bomo mogli ustvariti in zagotoviti veliko in srečno, slavno in sijajno skorajšno bodočnost!

—b.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 16. sept.

Prva seja občinskega sveta ljubljanskega se je vršila danes točno ob 6. zvečer.

Sejo je otvoril župan gosp. dr. Ivan Tavčar, konstatiral sklepčnost, imenoval za overovatelja zapisnika občinskega svetnika gg. Likozarja in Bahovca ter naznanil, da so opravičili svojo odsotnost občin. svetniki gg. Schmitt, Kregar in Štembov.

Navzoča sta nova občinska svetnika gg. Kavčič in Kraiger, ki ju župan ob tej priliki topla pozdravljaja.

Mestni občinski svet je bil, kakor običajno, zastopan pri cesarski maši dne 18. avgusta ter je izrekel takrat tudi čestitke pri deželnem predsedniku. Istotako se je udeležil občinski svet maše - zadušnice za pokojno cesarico Elizabeto.

Došli so zahvalni dopisi od deželnega predsedstva in imenu prestolonaslednika nadvojvode Frana Ferdinanda in vojnega ministrstva zaradi gostoljubnega sprejema častnikov ob priliki tekmovalnega streljanja častnikov. Došla je zahvala vojaškega poveljništva in nekega pešpolka, čigar rezervisti so bili na povratku iz južnih pokrajin v Ljubljani skupno pogoščeni.

Slavni občinski svet!

Dne 28. julija je v Rogaški Slatini umrl bivši mnogoletni ljubljanski občinski svetnik dr. Josip Kusar. Bil je zelo simpatična osebnost in delaven mož, zato mu hočemo ohraniti blag spomin.

Mestna občina je izrekla rodbini sožalje in položila na njegovo krsto venec.

Umrl je dne 7. junija bivši čevljar Anton Fabjan, ki je imenoval za glavnega dediča, kar se zgodi zelo redko, mestno občino. Natančno se ne da še določiti, koliko bo dobila po njem mestna občina, vsota bo znašala:

Kaplan je hodil z dolgimi koraki po svoji prazni izbi. Molil je, toda njegova molitev ni bila prav nič udana, temveč ponosna, umerjena in stvarna.

»Trebja je, o Gospod, da izvokskujem to vojsko po Tvoji volji in v Tvojem imenu! Zato mi dodeli svojo pomoč, pa hitro, da bo tega pohujšanja konec! Amen!«

In je široko zamahnil z brevirjem.

Tudi po krčmah so molili.

»Če Bog da, te navijem, da boš tenko cvilil!«

»Če Bog da, te natarem, da boš gledal luno in še zvezde povrh!« —

Župnik je dal napreči, da se popelje do škofa zaradi pritožbe in pravega razsvetljenja.

Takoj je potrkal hudi duh na okno kaplanovo; in tudi kaplan je dal napreči, da se popelje do škofa zaradi pritožbe in potrjenja.

Ko je bil hudi duh tako ukrenil, se je napotil nemudoma v dolino ter je potrkal in pošepetaval od duri do duri, od okna do okna.

»Vstanite, ljudje božji, lovite pravico, dokler je čas!«

In vsivprek so vstajali, kakor so bili zaspani ter so se napravili neutegoma do jezičnih doktorjev in pravičnih sodnikov.

Kaplan je priganjal hlapca, hlapca konja.

LISTEK.

Križ in sulica.

(Konec.)

Veter je utihnil mahoma, kakor na Mojzesov ukaz.

Župnik je ponovil vdruživ in še vtretič:

»Bratje in sestre!«
Nato je govoril dolgo in genljivo o ljubezni do bližnjega, o spravljivosti in miru, čeprav taki lepi nauki niso bili v evangeliju tiste nedelje. Pobožna pridiga je bila, segla je v srca kakor milost božja.

Po opravilu so se ljudje že koj pred cerkvijo prijazno spogledali. Hudi duh se je prestrašil te sladke omamice ter je treščil. Pred farovžem je stala kuharica, pesti ob bokih. Mimo je prišla Komarjeva Jerica. Kuharica je privzdignila nos, pomežiknila je ter vprašala:

»Ali si ga videla danes, ali si se ga nagledala do dobrega?«

»Koga?« se je začudila Komarjeva Jerica. Njena lica so bila nedolžna in bela, njena prazniška obleka pa je bila vsa zelena, posuta z drobnimi rumenimi pikami.

»Koga neki!« se je široko zasmejala kuharica. »Tega križa, detvetkrat križanega!«

Oglasil se je Andrejaz:

»Baba nemarna, zmerjaj svoje-ga starega tam notri, ne pa krščanskih ljudi!«

»Rajši povej, Andrejaz, kje si izgubil svoj nos!« ga je oprasnil tik za hrbtom kozavi Lukež.

»Tukajle!« se je okrenil Andrejaz ter je zamahnil v kolobarju z obilo pestjo, tako da je udaril naravnost na mesnati nos Lukežev.

Tedaj se je ogromno vzdignil vesoljni tepež, silen, kakoršnega še nikoli ni gledala dolina šentflorjanska. Nebo sijajno, žareče, v plamenih strmeče, je videlo pod seboj same črne pesti, je slišalo grozoten vik brez človeških besed. Ta greh se je započel od štirih popoldne ter je segel daleč tja v noč, v to noč bridkostno še v spominu samem.

Le ena bela zvezda je sijala nad potopom. Stari mežnar, ves objokan, je šepal trudoma po strmih, temnih stopnicah, bit plat zvona. Bit plat zvona zaradi nesreče, hujše od ognja in hude ure.

Kaplan je sedel sam in samotni v svoji zaklenjeni izbi, goli in prazni. Okna so bila tesno zastarta, luč je dremala na hrastovi mizi. Daleč mu je bil svet, daleč dalj od pekla in nebes. Zaglobil se je bil, trd in resen, v učenjake janzeniste, posebej še v spoštovanca Nicola ter njega slavnega učenca Pascala.

la nekako 17.000 K. Umestno je, da se postavi dobrotniku ponižen spomenik na grob, ki bo stal nekaj čez 200 K. Dobrotniku blag spomin!

Finančno ravateljstvo se zahvaljuje za odpis polovice vodarine.

Zahvaljuje se tudi nekateri magistratni uradniki za imenovanje. Jaz sem mnenja, da je to zahvaljevanje popolnoma nepotrebno in bom to odpisal. Kdor je napredoval, je to zaslužil in je napredovanje tudi samo ob sebi umestno.

Zupan poroča še o več dopisih, ki pa nimajo splošnega interesa.

Od deželnega predsedstva je prišla rešitev pritožbe, ki so jo vložili proti službeni pragmatiki občinski svetniki dr. Ambrošič in tovariši glede tega, da se ni izrecno zahtevalo za vstop v mestno službo znanje nemščine ter da za gotova mesta zadostuje izkaz o študijah in izpitih na Hrvaškem, v Slavoniji, Bosni in Hercegovini. Kar se tiče jezika, je deželno predsedstvo pritožbo zavrnilo, glede izprijave pa pravi, da ne velja ta predpis za sprejem v politično konceptno službo, za sprejem v službo kot občinski zdravnik, živnozdravnik in tržni nadzornik ali za sprejem v tehnično službo. Teoretično je deželno predsedstvo pritožbi ugodilo, faktično pa to že itak velja. Poročilo se vzame v vednost.

Zupan je odgovarjal nato na razne interpelacije, med drugimi tudi glede varnostnih ograj pri Gruberjevem prekopu, ki bodo nepotrebne ob malo frekventiranih progah za vojašnico, zlasti ko se bodo tam zarasle akacije.

Zapisnik zadnje seje se odobri, ker ni bilo proti njemu nobenega ugovora.

Novospregledi meščan g. Josip Olup je nato podal v roke županu obljubo.

Vršile so se nato dopolnilne volitve in sicer so bili izvoljeni na predlog podžupana dr. Karla Trillerja:

v personalno - pravni odsek občinski svetnik g. Kraigher;

v finančni odsek podžupan gosp. dr. Triller;

v stavbni odsek občinski svetnik gosp. Kavčič;

v olepševalni odsek občinski svetnik gosp. Kraigher;

v direktorij mestnega vodovoda in elektrarne občinski svetnik gosp. Kavčič, in

v odsek za službeno pragmatiko občinski svetnik gosp. Smole.

Volitve so se morale izvršiti, ker sta izstopila bivša občinska svetnika gg. Milohnoja in Štembov. Ker sta odpadla s tem tudi načelnika finančnega in stavbnega odseka, se morata ta kluba nanovo konstituirati, kar se je zgodilo pozneje med odmorom.

V imenu personalnega in pravnega odseka je poročal občinski svetnik gosp. dr. Novak o županovem dopisu glede popolnitve upravnega odbora »Mestne hranilnice«. V seji dne 15. julija sta odložila svoje funkcije občinska svetnika gg. Milohnoja in Štembov, zadnji je odložil tudi odborniško mesto pri »Mestni hranilnici«. Ker je v tem odboru 11 občinskih svetnikov in 9 drugih meščanov, je izvoliti še enega člana iz občinskega sveta. Večina nominira občinskega svetnika g. Kavčiča. Skrutinatorja občinska svetnika gg. Knez in Rojina. Izvoljen je bil občinski svetnik gosp. Kavčič s 23 glasovi. Štirje listki so bili prazni, 5 glasov je dobil občinski svetnik gosp. Staudacher.

»Tak švrkni, goni!«

»Tak potegni, mrha; kaj ne veš, koga voziš?«

Došla sta župnika; težak in debel je sedel v širokem in težkem vozu; težak in debel hlapec je zaspano božal debelo in težko kobilo.

Ko je župnik ugledal kaplana tik poleg sebe, je vzkliknil ves užaljen in nejevoljen:

»Oj nehvaležnost, ti nehvaležnost, ti!«

»Kakšna nehvaležnost, ti nehvaležnost, ti?« se je srdito okrenil kaplan. »Ali je mar nehvaležnost, da nisem pljunil na sveti križ, ne s sulico prebodel Križanega? ... Švrkni, goni!«

Voz kaplanov je švignil sunkoma naprej; župnik si je tiščal robec na usta, da bi ga ne zadušil vroči prah.

Za njima obema je drvila po široki cesti, prerivala se, dohajala in prehajala dolga vrsta kolesljev; biči so švrkali, še hušje so švrkale besede. Prečudežno je bilo to vesoljno zmerjanje, ki je sekalo in cepilo dolino vse križem, do zadnjih temnih robov, spajalo se s prahom, z zadržanim soparico, s sopuhom razpaljenih, potnih teles. Sam hudi duh, ki je čepel kraj poti nad jarkom, je privzdignil obrvi ter nakremžil košati

Isti poročevalec je nato poročal o dopisu mestnega magistrata glede naprave ustanovnih pisem za mestni jubilejni ustanovi za mestne uboge in za učence obrtnih strokovnih šol. Poročevalec občinski svetnik gosp. dr. Novak poroča, da so bile te ustanove sklenjene v občinskem svetu dne 27. junija 1888 in sicer 12 ustanov za mestne uboge, od teh 2 ustanovi po 50 K in 10 ustanov po 40 K. Za umetno vezenje in čipkarstvo so bile sklenjene tudi ustanove, toda brez navedbe vsote. Napravi naj se ustanovno pismo, ki to fiksira in pri drugih ustanovah določi, da se da 5 ustanov po 100 K. Ustanove za mestne uboge oddaja župan, ustanove za učence pa občinski zastop začetkom vsakega šolskega leta.

Občinski svetnik g. dr. Zajec je mnenja, da naj se zabrani na kak način, da bi mogla deželna vlada, če se sklene v državnem zboru kak tak zakon, razpolagati s temi ustanovami. Opozarja na Knaflove ustanove, ki so določene za slovenske dijake s Kranjskega, ustanovno pismo pa sedaj tolmačijo naenkrat tako, da morejo te ustanove dobiti tudi nemški dijaki. Pravi prav neokusno: Nisem varuh občinske avtonomije mestne občine. (Ugovarjanje in smeh. »Tudi ste varuh avtonomije!«)

Poročevalec občinski svetnik g. dr. Novak zavrača te pomisleke, ker ustanovno pismo jasno pravi, kdo oddaja te ustanove.

Zupan: Gre tu za že obstoječe ustanove, ki so se do sedaj oddajale brez ustanovnega pisma. Na ustanovah samih to pismo ničesar ne izpremeni. Če pa dobimo kdaj na to mesto kako upravno komisijo, bo ona oddajala ustanove.

Občinski svetnik gosp. dr. Novak je poročal nadalje o dopisu mestnega sveta v Gradcu glede peticije na železniško ministrstvo v zadevi tarifov c. kr. priv. Južne železnice. Na dnevnem redu so pritožbe interesentov proti Južni železnici, ki s svojimi tarifi pritiska na občinstvo. Graška mestna občina je dala inicijativo, da se temu pride v okom. — Pred meseci je Južna železnica dobila provizorično dovoljenje za 7% zvišanje prevoznine. Južna železnica pa hoče to doklado izpremeniti v trajno ali pa jo vsaj podaljšati. Zato je umestno, da ugovarjamo proti takemu protežiranju Južne železnice.

Občinski svetnik gosp. Pammer želi, da se tozadevne enquete pri trgovski zbornici v Gradcu udeležijo zastopnik mestne občine ljubljanske.

Zupan mu pojasni, da dopis trgovske zbornice ne določa dneva, kdaj se bo vršilo to posvetovanje, udeležil se ga pa bo najbrže sam.

Prošnjo odvetnika gosp. dr. Alojzija Kokalja glede prevzetja spomenika Lundru in Adamiču, odnosno za spomenik nabranega denarja v varstvo in oskrbo mestne občine ljubljanske odloži župan na poznejšo sejo, ker je treba nekaj stvari še pojasniti s kamnosekom Vodnikom.

Gledališko vprašanje.

Na vrsto bi imelo priti nato poročilo o dopisu magistrata glede zvišanja gostaščine. Občinski svetnik g. dr. Zajec pa izrazi željo, da naj se prej reši gledališko vprašanje, ker sta obe točki finančnega značaja in ker je odvisno od rešitve gledališkega vprašanja, kako stališče bo zavzemala S. L. S. v vprašanju gostaščine.

V imenu gledališke komisije poroča občinski svetnik g. Kristan:

obraz, ker ni še nikoli ne gledal ne poslušal take procesije.

Težak je bil vzduh z ognjem in strelo, s hudim prerekanjem, s tepežem in ubojem do vrha napojen. Ljudje Prisojničani, vsi od žalostnega župnika do breznošega Andrejca so ogledavali in preobračali svoje temne misli ter niso videli Boga, ki je bil vzdignil nad njimi svojo silno roko. Od obzorja do obzorja je kipele kvišku v strašnem rznem loku. Treščilo je, da se je razmeknilo in zamajalo nebo, zgrnila se je noč, v dolino je udarila vesoljna povodenj.

»Odpusti, o Bog, prizanesi!« je prosil župnik; teklo je v dolgih curkih od klobuka, od nosa, od voznika, od kobile.

»Ne zameri, o Bog, saj nisem tako mislil!« je plah prigovarjal kaplan; z dlanmi si je zastiral obraz, ali od rok je prišlo in curljalo na kolena da ga je tresel mraz.

Ljudje so se kričeči in moleči razbegli po dolini. Tedaj pa je segel v noč in povodenj rezki glas pijane Barbe:

»Marija, k tebi uboge reve mi zapuščeni vpijemo ...«

Poprijelo je sto in še drugih sto glasov, tenkih, visokih, zvočnih, globokih, milo prosečih, grenko hreščočih; veličastna prošnja molitev je vzkipeła proti nebu.

V zadnji seji občinskega sveta pred počitnicami je bila izvoljena posebna komisija, ki je imela nalogo, da se dogovori z deželnim odborom, kako bi se dala omogočiti sezona za leto 1913/14 sporazumno z deželnim odborom in mestno občino ljubljansko. Komisija je takoj pričela z delom in storila vse, kar se ji je zdelo primerno, da omogoči, da se to vprašanje reši ugodno in omogoči sezija za leto 1913/14. Kljub temu poročilo ni veselo. Komisija ni mogla izpolniti svoje naloge ter mora prepustiti občinskemu svetu samemu, da on odloči v tem vprašanju. Komisija stoji na stališču, ki je razširjeno že v javnosti, da ima deželni odbor kranjski samo pod gotovimi pogoji voljo sodelovati pri omogočenju sezone.

Poročevalec prečita nato odloke deželnega odbora in slika križev pot pogojan z deželnim odborom. Komisija se je trudila, da prepreči prenehanje slovenskega gledališča v Ljubljani, s čimer pa bi ob enem ljubljana izgubila tudi svojo civilno dobro. Poleg tega je imela komisija pred očmi tudi socialno vprašanje domačih igralcev. Načrt prošnje na deželni odbor je bil v komisiji sprejet soglasno. V deželnem gledališču naj bi se prirejale opere, operete in drame štirikrat na teden. Sodelovala naj bi »Slovenska Filharmonija« z reduciranim številom godcev. Filharmonija naj bi se od slučaja do slučaja čez treba izpopolnila. Predlog se je glasil, da naj odpošljeta mestna občina in deželni odbor v intendantu svoje zastopnike in imenovale so se tudi že osebe. Deželni odbor naj da na razpolago gledališko poslopje oba pa naj jamčita, da dobi slovensko gledališče do 31. marca 1914 skupaj podpore 42.000 K in da se pokrije eventualni deficit. Deželni poslanec g. dr. Zajec pa ni mogel dati nobenega zagotovila, da bo deželni odbor kaj prispeval. Mestna občina, ki je že dosedaj dajala po 32.000 K podpore, bi morala primakniti torej še 10.000 K. Izrekla se je tudi želja, da naj bi deželni odbor plačal zahteve zavarovalnice v Trstu glede gledališke garderobe. Ta načrt gledališke komisije je bil predložen županu, da izreče svoje mnenje. Župan je podal nato izjavo, da sprejme načrt, predlog glede zneska 42.000 K pa sprejme samo pod pogojem, da deželni odbor plačuje ravnatelj in honorar blagajnika. Načrt in izjava župana sta se predložila deželnemu odboru. Deželni odbor je nato odgovoril, da je pripravljen omogočiti sezono pod gotovimi uveti. Gledališko poslopje prepusti brezplačno do 31. marca v onem obsegu, kakor dramatičnemu društvu. Preko tega pa ne more dati še denarnih prispevkov. Deželni odbor načelno odklanja sodelovanje pri vodstvu in si pridržuje pravico hišnega gospodarja. Pridržuje si cenzuro ter pravico po svoji previdnosti predstave suspendirati ali popolnoma ustaviti. (Razburjenje.) Vodja gledališča naj bo odgovoren deželnemu odboru in naj bo strokovnjak. V prvi vrsti je prišel tu v poštev g. J. Borštnik. Če se sestavi kaka intendantca, se te deželni odbor ne udeleži.

Komisija se je posvetovala nato o teh pogojih deželnega odbora, ki v bistvu odklanjajo, za kar je bila komisija prosila, v prvi vrsti deželno podporo. Razen tega pa je stavil deželni odbor še pogoje, ki jih prej nikdar ni stavil. Komisija je prišla do spoznanja, da na ta način ni mogoče vzdržati sezone.

Komisija je vložila zopet novo vlogo, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Prosila je deželni odbor, naj prepusti mestni občini gledališče pod pogojem, da se smejo igrati samo igre in operete, ki jih prej odobri deželni odbor. Gledališče naj bi se torej podvrglo cenzuri deželnega odbora. To vlogo je rešil deželni odbor dne 18. avgusta ter je stavil zopet iste pogoje, kakor sem jih že prej omenil.

Komisija ni mogla vsled tega priti do enotnega sklepa. Eni so bili mnenja, da naj se brez ozira na vse te krute pogoje gledališka sezona otvori in so to svoje naziranje utemeljevali s tem, da je neverjetno, da bi deželni odbor ustavil predstave in vrgel igralce na cesto. Na drugi strani pa se je naglašalo, da so pogoj kruti (Klic: In poniževalni) ter da je obstanek sezije popolnoma negotov.

Župan je bil mnenja, da je pač treba storiti vse, da se prepreči zatvoritev sezone, zato naj deželni odbor prizna vsaj toliko, da ne bo suspendiral predstav iz vzrokov, ki leže izven ingerence vodstva gledališča in izven ingerence mestne občine ljubljanske.

Na podlagi tega županovega mnenja sem storil nove korake pri deželnem odboru in ker deželnega glavarja ni bilo v Ljubljani sem pisno predložil županovo stališče in prosil, da deželni odbor sprejme vsaj ta pogoj, da suspendira ali prekini predstave samo v slučaju, če stori vodstvo kaj proti navodilom deželnega odbora.

Na to prošnjo sem dobil od deželnega odbora odgovor, da so prej omenjeni pogoji deželnega odbora definitivni in da se na teh pogojih ne da nič izpremeniti. (Klici: Neverjetno! Barbarsko!) Vsaka izprememba pogojev bi bila v protislovju z intencijami deželnega odbora. (Veselosť. Klici: Res, res!) Podpisan je na tem odloku dr. Lampe.

Vprašanje gledališča je obtičalo torej na mrtvi točki, kjer komisija ni mogla več naprej. Komisija si je sveta velike odgovornosti če ukine sezono. Dobro vemo, da se občinstvo lahko odvadi obiska gledališča. Zatoritev gledališča za to sezono pomeni lahko zatvoritev za več let in pomeni veliko škodo za našo dramatično literaturo, ki zaostane takoj za desetletja. Nevarnost pa je pod temi pogoji prevelika. Mestna občina naj nosi vsa bremena in kljub temu se lahko zgodi, da se sezona prekine v sredi po previdnosti deželnega odbora. To je tako elastičen pojem, da lahko porabi deželni odbor za zatvoritev gledališča vse, kar leži tudi izven ingerence občinskega sveta. Primeri se lahko kaka demonstracija v gledališču med občinstvom samim in gledališču je konec.

Zato občinskemu svetu ne morem ničesar predlagati in prosim, da občinski svet sam odloči.

Kot drugi se je oglasil k besedi občinski svetnik gospod

dr. Novak.

Žalostni položaj našega gledališkega vprašanja, ki je notoričen, me oprošča da bi obširno razpravljaj o zgodovini našega gledališča. Smatram pa za svojo dolžnost, da opozorim z vso resnostjo javno na nekatere okoliščine, ker nočem, da bi mogel kdo očitati mestni občini ljubljanski in napredni večini, da je zakrivila kak greh, če bo naše slovensko gledališče tako žalostno prenehalo. Mestna občina je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da zasigura sezono 1913/14. Svoje velike prispevke je hotela mestna občina, oziroma župan sporazumno z naprednimi občinskimi svetniki zvišati še za 10.000 K ne glede na bremena in odgovornost, ki jih prevzame s tem, da prevzame gledališče v lastno rečijo. Deželni odbor je storil to, kar marsikdo od nas kljub poznanju prijaznosti deželnega odbora, ni pričakoval. Deželni odbor se je postavil na stališče, da ne plača nič, pridržuje pa si pravico, da lahko zapre gledališče kadar hoče. (Dr. Zajec: Tako je!) Deželni odbor pravi: Odklanjam misel, da bi dal kak vinar, odklanjam, da bi nastavlil kakega uradnika, pridržim si cenzuro in pravico suspendirati predstave, kadar bom slabe volje. Vzrokov za zaključenje deželnemu odboru niti treba ni naznaniti. Mestna občina pa naj plača tako velike vsote. Če je večina deželnega odbora nezaupna proti kakemu društvu, se ne bi nič čudil. Nezaslišano pa je, da kaže to nezaupanje napram korporaciji, proti mestni občini ljubljanski, katere avtonomija daje že dovolj garancije, da se ne bo vršila nobena zloraba. Noben srednjeveški gospodar ni stavil svojim podložnikom takih pogojev, kakor jih hoče staviti deželni odbor mestni občini.

Usmiljeni Bog se je nasmehnil ter je ukazal nevihti. Vedrilo se je nebo, že je pomežiknilo sonce, že je zašumel preko doline veselo božajoč veter.

Župnik in kaplan sta se spogledala.

»Kaj ... kako je bilo?« se je začudil župnik.

»Kaj ... kako je bilo?« je naglas pomislil kaplan.

»Saj je sulica vrhu križa!« se je še bolj začudil župnik, tako da je odprl usta nastežaj.

»Kajpak ... konica je sulicasta!« je ves zavzet spoznal kaplan.

Takrat se je župnik tlesnil z debelo dlanjo po čelu.

»Kaj ... kako je bilo? Soparica je bila!«

»Soparica je bila!« se je veselo in zmagovalno razleglo po dolini. Zaobrnilo so vozove ter so ves božji dan pili in plesali, daleč v hladno noč.

Pijana Barba je prisegla, da je videla kraj poti hudega duha prav v tistem trenutku, ko je treščilo vanj. Sli so gledat, pa so našli tam samo škorenj, ki ga je bil spotoma in v zmedbi izgubil breznoši Andrejaz.

Ivan Cankar.

Komisija je vložila zopet novo vlogo, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Prosila je deželni odbor, naj prepusti mestni občini gledališče pod pogojem, da se smejo igrati samo igre in operete, ki jih prej odobri deželni odbor. Gledališče naj bi se torej podvrglo cenzuri deželnega odbora. To vlogo je rešil deželni odbor dne 18. avgusta ter je stavil zopet iste pogoje, kakor sem jih že prej omenil.

Komisija ni mogla vsled tega priti do enotnega sklepa. Eni so bili mnenja, da naj se brez ozira na vse te krute pogoje gledališka sezona otvori in so to svoje naziranje utemeljevali s tem, da je neverjetno, da bi deželni odbor ustavil predstave in vrgel igralce na cesto. Na drugi strani pa se je naglašalo, da so pogoj kruti (Klic: In poniževalni) ter da je obstanek sezije popolnoma negotov.

Župan je bil mnenja, da je pač treba storiti vse, da se prepreči zatvoritev sezone, zato naj deželni odbor prizna vsaj toliko, da ne bo suspendiral predstav iz vzrokov, ki leže izven ingerence vodstva gledališča in izven ingerence mestne občine ljubljanske.

Na podlagi tega županovega mnenja sem storil nove korake pri deželnem odboru in ker deželnega glavarja ni bilo v Ljubljani sem pisno predložil županovo stališče in prosil, da deželni odbor sprejme vsaj ta pogoj, da suspendira ali prekini predstave samo v slučaju, če stori vodstvo kaj proti navodilom deželnega odbora.

Na to prošnjo sem dobil od deželnega odbora odgovor, da so prej omenjeni pogoji deželnega odbora definitivni in da se na teh pogojih ne da nič izpremeniti. (Klici: Neverjetno! Barbarsko!) Vsaka izprememba pogojev bi bila v protislovju z intencijami deželnega odbora. (Veselosť. Klici: Res, res!) Podpisan je na tem odloku dr. Lampe.

Vprašanje gledališča je obtičalo torej na mrtvi točki, kjer komisija ni mogla več naprej. Komisija si je sveta velike odgovornosti če ukine sezono. Dobro vemo, da se občinstvo lahko odvadi obiska gledališča. Zatoritev gledališča za to sezono pomeni lahko zatvoritev za več let in pomeni veliko škodo za našo dramatično literaturo, ki zaostane takoj za desetletja. Nevarnost pa je pod temi pogoji prevelika. Mestna občina naj nosi vsa bremena in kljub temu se lahko zgodi, da se sezona prekine v sredi po previdnosti deželnega odbora. To je tako elastičen pojem, da lahko porabi deželni odbor za zatvoritev gledališča vse, kar leži tudi izven ingerence občinskega sveta. Primeri se lahko kaka demonstracija v gledališču med občinstvom samim in gledališču je konec.

Zato občinskemu svetu ne morem ničesar predlagati in prosim, da občinski svet sam odloči.

Kot drugi se je oglasil k besedi občinski svetnik gospod

dr. Novak.

Žalostni položaj našega gledališkega vprašanja, ki je notoričen, me oprošča da bi obširno razpravljaj o zgodovini našega gledališča. Smatram pa za svojo dolžnost, da opozorim z vso resnostjo javno na nekatere okoliščine, ker nočem, da bi mogel kdo očitati mestni občini ljubljanski in napredni večini, da je zakrivila kak greh, če bo naše slovensko gledališče tako žalostno prenehalo. Mestna občina je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da zasigura sezono 1913/14. Svoje velike prispevke je hotela mestna občina, oziroma župan sporazumno z naprednimi občinskimi svetniki zvišati še za 10.000 K ne glede na bremena in odgovornost, ki jih prevzame s tem, da prevzame gledališče v lastno rečijo. Deželni odbor je storil to, kar marsikdo od nas kljub poznanju prijaznosti deželnega odbora, ni pričakoval. Deželni odbor se je postavil na stališče, da ne plača nič, pridržuje pa si pravico, da lahko zapre gledališče kadar hoče. (Dr. Zajec: Tako je!) Deželni odbor pravi: Odklanjam misel, da bi dal kak vinar, odklanjam, da bi nastavlil kakega uradnika, pridržim si cenzuro in pravico suspendirati predstave, kadar bom slabe volje. Vzrokov za zaključenje deželnemu odboru niti treba ni naznaniti. Mestna občina pa naj plača tako velike vsote. Če je večina deželnega odbora nezaupna proti kakemu društvu, se ne bi nič čudil. Nezaslišano pa je, da kaže to nezaupanje napram korporaciji, proti mestni občini ljubljanski, katere avtonomija daje že dovolj garancije, da se ne bo vršila nobena zloraba. Noben srednjeveški gospodar ni stavil svojim podložnikom takih pogojev, kakor jih hoče staviti deželni odbor mestni občini.

Zato občinskemu svetu ne morem ničesar predlagati in prosim, da občinski svet sam odloči.

Kot drugi se je oglasil k besedi občinski svetnik gospod

dr. Novak.

Žalostni položaj našega gledališkega vprašanja, ki je notoričen, me oprošča da bi obširno razpravljaj o zgodovini našega gledališča. Smatram pa za svojo dolžnost, da opozorim z vso resnostjo javno na nekatere okoliščine, ker nočem, da bi mogel kdo očitati mestni občini ljubljanski in napredni večini, da je zakrivila kak greh, če bo naše slovensko gledališče tako žalostno prenehalo. Mestna občina je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da zasigura sezono 1913/14. Svoje velike prispevke je hotela mestna občina, oziroma župan sporazumno z naprednimi občinskimi svetniki zvišati še za 10.000 K ne glede na bremena in odgovornost, ki jih prevzame s tem, da prevzame gledališče v lastno rečijo. Deželni odbor je storil to, kar marsikdo od nas kljub poznanju prijaznosti deželnega odbora, ni pričakoval. Deželni odbor se je postavil na stališče, da ne plača nič, pridržuje pa si pravico, da lahko zapre gledališče kadar hoče. (Dr. Zajec: Tako je!) Deželni odbor pravi: Odklanjam misel, da bi dal kak vinar, odklanjam, da bi nastavlil kakega uradnika, pridržim si cenzuro in pravico suspendirati predstave, kadar bom slabe volje. Vzrokov za zaključenje deželnemu odboru niti treba ni naznaniti. Mestna občina pa naj plača tako velike vsote. Če je večina deželnega odbora nezaupna proti kakemu društvu, se ne bi nič čudil. Nezaslišano pa je, da kaže to nezaupanje napram korporaciji, proti mestni občini ljubljanski, katere avtonomija daje že dovolj garancije, da se ne bo vršila nobena zloraba. Noben srednjeveški gospodar ni stavil svojim podložnikom takih pogojev, kakor jih hoče staviti deželni odbor mestni občini.

Usmiljeni Bog se je nasmehnil ter je ukazal nevihti. Vedrilo se je nebo, že je pomežiknilo sonce, že je zašumel preko doline veselo božajoč veter.

Župnik in kaplan sta se spogledala.

»Kaj ... kako je bilo?« se je začudil župnik.

»Kaj ... kako je bilo?« je naglas pomislil kaplan.

»Saj je sulica vrhu križa!« se je še bolj začudil župnik, tako da je odprl usta nastežaj.

»Kajpak ... konica je sulicasta!« je ves zavzet spoznal kaplan.

Takrat se je župnik tlesnil z debelo dlanjo po čelu.

»Kaj ... kako je bilo? Soparica je bila!«

»Soparica je bila!« se je veselo in zmagovalno razleglo po dolini. Zaobrnilo so vozove ter so ves božji dan pili in plesali, daleč v hladno noč.

Pijana Barba je prisegla, da je videla kraj poti hudega duha prav v tistem trenutku, ko je treščilo vanj. Sli so gledat, pa so našli tam samo škorenj, ki ga je bil spotoma in v zmedbi izgubil breznoši Andrejaz.

Ivan Cankar.

Kruto je že dejstvo, da si pridržuje deželni odbor pravico cenzure, jaz pa sem mnenja, da je to samo maska, da vsaj deloma lahko opraviči zaprtje gledališča. Drugi stavek je tu merodajen, v katerem deželni odbor sramežljivo prizna, da ima pravico vsak trenutek zapreti gledališče.

Na take pogoje mestna občina ne more pristati, dokler ima še kaj ponosa. (Klici: Tako je!)

Težko je v tem trenutku človeku, ko vidi ne samo, da prejenja slovensko gledališče, marveč da je par slovenskih igralcev dobesedno vrženih na sredo ceste.

Jaz sem mnenja, da tega zadnjega odloka deželnega odbora mestna občina ljubljanska ne more molče sprejeti. V to Kanoso ljubljanska napredna večina ne bo šla! Zato predlagam:

Občinski svet izreka zahvalo gledališki komisiji za njeno trudajubnost — izraza pa svoje obzalovanje, da deželni odbor do sedaj ni našel povoda s pritrditvijo predlogom gledališke komisije omogočiti obstoj slovenskega gledališča in sezone za leto 1913/14.

Govoril je nato še obč. svetnik g. Štefe, ki je skrbel tudi za smeh s tem, da je v neprostovoljnem humorju imenoval gledališče in državno policijo v eni sapi, torej dva velika greha S. L. S. Rekel je namreč, da bo že državna policija skrbela, da ne bo demonstracij v gledališču.

Na željo občinskega svetnika g. Štefeta prekine nato župan sejo za 15 minut, da se gledališka komisija še enkrat sestane.

Ob 3/4 na 8. otvori župan dr. Tavčar zopet sejo. Prvi se oglasil k besedi občinski svetnik g.

Reisner.

ki omenja izpočetka, da so vsi člani gledališke komisije zastavili vse svoje moči, da rešijo sezono. Predlogi deželnega odbora so nesprejemljivi. Omeniti pa hočem ob tej priliki nekaj kratkih detajlov. Gre za stališče med občinskim svetom in deželnim odborom.

Prvi odlok deželnega odbora je iz leta 1909, to je pogodba z Dramatičnim društvom, veljavna do sezone 1912. V tem odlo

veda oper in operet ne bo mogoče dati. Finančna stran danes izostane, ker je treba najprej videti ali bo deželni odbor tem predlogom dostopen ali ne.

Poročevalec, občinski svetnik g. Kristan, vidi v predlogu občinskega svetnika g. Reisnerja edino pot, po kateri je morda še mogoče priti iz zagate. Pogoji, ki jih stavi deželni odbor sedaj, pa so nesprejemljivi. Konstatira še enkrat, da je deželni odbor stavljal mestni občini krutejšje pogoje, kakor privatni družbi. Če pa deželni odbor predružači svoj sklep, ima mestna občina možnost, da še vendar otvori sezono.

Zupan odredi nato glasovanje, ter so bili predlogi občinskih svetnikov g. dr. Novaka in Reisnerja sprejeti.

Zupan naznani nato, da se seja nadaljuje jutri in želi, da bi se zlasti glede gostaščine otvorila obširnejša debata.

Nato je sledila

tajna seja.

V tajni seji je občinski svet sklenil, da se izpraznena služba mestnega zdravnika ne razpiše; ob enem je imenoval šolske zdravnike dr. Jerneja Demšarja in dr. Mavricija Rusa za definitivne mestne zdravnike v X. činovnem razredu 2. plačilne stopnje.

Za podtajnika v Mestni hranilnici ljubljanski je bil imenovan dr. Fr. Černe v V. čin. razredu, za oficijala Matija Rode, za praktikante pa pomožna uradnika Fran Rakovnik in Milan Sterlekar.

Nadučitelju Janezu Levcu se je dovolila osebna doklada v znesku letnih 200 K.

Občinski svet je odklonil: prošnjo Antona Puntarja za podelitev dimnikarske koncesije, prošnjo Tomaža Korbarja za razširjenje gostilničarske koncesije za prodajo žganih pijač, prošnja Marije Steletove za podelitev gostilničarske koncesije in končno prošnja Ane Pua takisto za podelitev gostilničarske koncesije. Glede prošnje Jakoba Sterleta za podelitev gostilničarske koncesije se je sklenilo, naj se tej prošnji ugodi, ako bo ob priliki kaka koncesija prosta.

Občinski svet je ugodil tem-le prošnjam: prošnja Frana Pirca za podelitev fijkarske koncesije, ker je to koncesijo njemu na korist odstopil Avgust Turk; prošnja Karoline Moharjeve za podelitev koncesije za prodajo sodavice v Zvezdi, prošnja Antonije Kiklove za podelitev starinarstva koncesije, prošnja Adolfa Goloba za podelitev zobotehniške koncesije, prošnja Uršule Klančarjeve za prenos izkuharške koncesije, prošnja Ivana Gajška za podelitev koncesije za prodajo ljudskošolskih knjig, koledarjev, molitvenikov itd. in prošnja Minke Rusove za dovoljenje nadaljevanja gostilniške obrti.

Dogodki na Balkanu.

V roparski Albaniji.

Albanci se že vadijo, da dostojno stopijo v vrsto evropskih kulturnih narodov. Ropati, požigati, krasti, moriti, to so znani že prej, sedaj je treba še meetingov, ker so ljudski shodi že zastarela stvar. Tak meeting so imeli v Lešu in Draču in bog ve kje še. Zlasti meeting v Draču je interesanten, ker dokazuje, da so se gotovi Albanci že navadili tudi goljufije in kravjih kupčij z interesi ljubljene majke domovine. Tudi vladne krize za Albanijo niso nič novega in ravno te dni je Esad paša v Draču vehementno napadal provizorično vladu v Valoni. Provizorična vlada zopet misli, da so Grki podkupili junaka iz Skadra, da bi podpiral kandidaturu Fuad paše za albanski prestol.

Te dni pride baje ravnatelj dunajske Bančne družbe Aleksander Weiner v Albanijo, da študira teren za ustanovitev Albanske banke skupno z milansko »Banca commerciale«. Delniška glavica te nove banke naj bi znašal pet milijonov kron.

Posledice nepremišljenih besed.

Govor grškega kralja Konstantina je rodil že posledice, ki so za Grško lahko še usodepolne. Država, ki jo danes francoski denarni trg ne podpira, ne more zlahka zadostiti svojim vitalnim notranjim potrebam.

»Matin« že grozi grški vladi, da bo Francoska prekinila pogajanja za posojilo 800 milijonov frankov, če se izkaže vest za resnično, da je grška vojna mornarica naročila tri dreadnoughte v skupni vrednosti 120 milijonov drahem. »Liberte« trdi nadalje, da Grška sicer še ni oddala naročil za svojo vojno mornarico, da pa hoče grška vojna uprava naročiti na Angleškem topove za 80 do 100 brzostrelnih baterij.

Tri vprašanja.

Egejski otoki, Albanija in Bagdadska železnica, to so tri točke, za katere gre veselim. Zlasti Angleška se trudi, da bi pregovorila Italijo, da izroči Egejske otoke veselim, da te potem razpolagajo z otoki. Zlasti zasedenje Atsropalije in Rodosa Agleski ni všeč, ker ogroža tako zasedenje Angliji dohod od Sueškega prekopa. Res si lahko ustvari Italija sedaj v Sredozemskem morju popolnoma izredno pozicijo, če ji ostane zlasti otok Rodos. Pomisliti je treba samo, da ima Italija vsled zasedenja Tripolitanije že itak zelo trdno morskopolitično pozicijo, ki jo pa otok Rodos še neprijetno ojačuje. Italija pri tem spretno izgrava Albanijo in je skoro gotovo, da bi bila pripravljena k velikim priznanjem Grški v Albaniji, če se ta prostovoljno odpove otoku Rodosu. Od tod je izviral tudi veliki spor med Francosko in Italijo, ker ima tudi Francoska velik interes na tem, da Italija svoje pozicije v Sredozemskem morju preveč ne utrdi.

Naša zaslepljena politika pa še vedno noče uvideti, da tako nezmereno ojačenje Italije nikakor ne more biti v interesu naše monarhije, in že se slišijo glasovi, da hoče naša zunanja politika zavzeti afont proti Nemčiji, ki podpira Grško v njenih zahtevah. Človek bi skoraj mislil, da je prišla era srbofilstva v Avstrijo, ker se zavzema naša politika za italijanski Rodos, ki bi Grško v njenih rokah gospodarsko zelo povzdignil. Toda to ni tako. S solznimi očmi vsled obžalovanja, da Grški ne morejo privoščiti Rodosa, pravijo naši diplomati, da Italiji ne morejo in ne morejo privoščiti, da bi ubožica ne dobila mastne pečenke, da potem sita požre še tiste bore kosti, ki so ostale od nekdanje naše Levante.

Bagdadska železnica nas pravi nič ne briga, to je seveda pribito. Koliko Avstrijecev pa je bilo že v Bagdadu, v mestu slovitiga Harun al Rašida? Kteri Avstrijec pa bi bil tako smel, da bi hotel dobavljati za to železnico žeblje, tri ali kaj podobnega. Za tračnice bodo že skrbeli albanski gozdovi, saj mora imeti ta mlada država vendar vsaj en vir dohodkov.

Tako nas je naša diplomacija pripeljala res že tja, kjer nimamo prav nobene besede več. — Trudni smo in zaspani, dajte da smemo mirno počivati.

Tirolska volilna reforma.

Tirolski krščanski socialci hočejo imeti svojo posebno volilno pravico z inteligenčno (!) volilno pravico duhovnikov. Zvesti svojemu prislovičnemu posebnemu stališču med avstrijskimi narodi bi morali pač zahtevati za duhovništvo nadnaravno volilno pravico v občinskih zastopih. — Tudi v Tirolskem zahtevajo vse stranke, in teh ni malo (nemški liberalci, veleposvestvo, konservativci, krščanski socialci, liberalni Italijani in klerikalni Italijani) da se mora doseči najprej kompromis, dočim hočejo krščanski socialci kar hitro zredigirati in sprejeti novo volilno pravico. Za enkrat so se pogajanja totalno razbila.

Dne 20. septembra t. l.

se vrši

po celem Spodnještajerskem

VI. „Narodna zbirka“.

Štajersko.

Uradniške spremembe pri Južni železnici. Prestavljeni so asistenti: Henrik Egger iz Maribora (koroški kolodvor) v Bolcan; Teodor Drofenik iz Maribora (koroški kolodvor) v Ljubljano; Alojzij Hail iz Wartberga v Ptuj; Rihard Krick iz Pragerskega v Beljak.

»Drava« v gornjegrajskem okraju. »Slovenec« z dne 12. t. m. piše: »Okraj Gornji grad bo gradil v Pustempolju čez Dravo nov most...« Pa naj kdo reče, da gospodje pri »Slovencu« naše Štajerske ne poznajo. Drava v Gornjegrajskem okraju!!

Javna varnost v mestu Celju. Politično društvo »Naprej« bo imelo v soboto dne 20. septembra ob 8. uri zvečer v celjskem Narodnem domu javni ljudski shod z edino točko dnevnega reda: »Javna varnost v mestu v Celju«. Celjski Slovenci še stojimo vsi pod vtisom nedeljskega, naravnost pripravljenega napada na kolodvoru, ki je veljal našim Sokolom. Pridimo vsi na shod in povejmo vladi, da mora biti teh roparskih razmer enkrat v mestu Celju konec, da hočemo živeti varno in v miru poleg nemških someščanov. Govorilo se bo pa tudi o drugih važnih narod-

nih vprašanjih. Naj ne manjka na tem shodu noben celjski Slovenec!

Izpred celjskega porotnega sodišča. V Celju, 16. septembra. Danes dopoldne je sedela na obtožni klopi 24letna posestniška hči Marija Gorinšek iz Tepanjskega vrha pri Konjicah. Imela je lansko leto razmere s posestnikom A. Furmanom z Brega pri Konjicah, ki ni ostalo brez posledic. Furman pa jo je pustil in se poročil po Novem letu 1913 z drugim kmečkim dekletom. Gorinškova, ki se je že čutila tačas mater, je bila s tem izročena nemali sramoti. Dne 15. maja je delala pri baronu Vayu v Prevratu; postajalo ji je slabo in njena sodelavka Ana Volandova je smatrala te slabosti kot začetek porodnih popadkov. Na večer je šla Gorinškova ob železnici proti domu in je po eni izpovedi porodila že zunanji pod milim nebom, po drugi pa še le doma v listnjaku. Po porodu je glasom obtožnice otroka zadavila, ga nekaj časa skrivala v listju in potem zakopala v vinogradu. Porotniki so jo krivde na detomoru oprostili, pač pa je bila obsojena zaradi zatajenja poroda na 3 mesece zapor, ki se pa smatrajo s preiskovalnim zaporom odsluženim.

Iz Maribora. (Nezgodna na železnici.) V nedeljo popoldne je trčil osebni vlak iz Gradca pred uvozom na kolodvor v tovrni vlak, ki je pravkar odhajal proti Gradcu. Trije vozovi tovornega vlaka so skočili s tira, na osebni vlaku pa je bilo več potnikov vsled razbitih šip in od na tla padajoče prtljage lahko ranjenih. Vlakovodja Postrak je izjavil, da je pač videl signal »prepovedan uvoz«, da je pa odrekla vacuum-zavora.

Iz Ptuj. (Neznosne razmere pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ptuj.) Pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu vladajo zadnji čas prav čudne razmere in še se v tem oziru niti za las ni popravilo navzlic temu, da se je že javno pisalo po časopisih in kritikovalo poslovanje različnih uradnikov pri okr. glavarstvu. Če hoče človek imeti v kaki stvari natančnejša pojasnila, mora hoditi od Poncija do Pilata in konec še je vedno ta, da ni izvedel prav ničesar. Tu se mu reče, idite k temu referentu, ta ima zadevo. Z nekimi tihimi zadovoljstvom greste na številko, kjer uraduje dotični referent, misleč, da bode te dobili vendar končno pojasnilo, ki si ga že dolgo želite, pa ta g. referent vas zavrne, če ga še sploh najdete, da idite na številko to in to, da bode te tam vse natančno poizvedeli. Pa žalibog, ta izba je prazna, bodisi da pridete pred poldnevom, bodisi popoldne, reče se vam, tega g. še ni v pisarni; pridite drugi dan. Pa tudi drugi dan ne poizveste ničesar, ker dotičnega gospoda zopet ni doma. Če se pa vam vendar posreči že po dolgem in potrpežljivem iskanju, da naletite slučajno na dotičnega uradnika, s katerim imate glede kake informacije opraviti, pa vas kratkoma odpravi, da nima časa, in zapre vam pred nosom vrata in tako ga iščete zopet tedne in tedne, predno ga najdete v uradu. Prosimo, da ne bodo stranke vsaj toliko izgubljale z iskanjem po uradnikih, da bi se na durih označile uradne ure, oziroma čas, kdaj da je mogoče govoriti z dotičnim uradnikom. Pričakujemo od c. kr. vodje da bo še v tem oziru obrnilo skoro na bolje.

Novice iz Dravinske doline. V Studenicah je bil izvoljen za župana g. Franc Koropec. — Iz Poljčan. Snuje se novo zanimivo podjetje: avtomobilna zveza Poljčane - Kozje - Št. Peter - Bizeljsko-Brežice. Odprla bi se na ta način prometu tudi zanemarjena Sotelska dolina. — V Makolah je dobila pošto gospodična Lendovšek. Ali za nekaj bi merodajni tamkajšni krogi vendar lahko poskrbeli: da bi izginil s poštnege voza samonemški napis. — Vinska letina to še dosti dobro kaže. Grozje počasi dozoreva. Rizling trpi močno vsled plesnobe. Ako bo ostalo vreme ugodno in ne bo prehitro mrazov, še utegnemo imeti prav dobro kapljico.

Iz Št. Petra v Savinski dolini. Naša požarna bramba slavi letos svojo tridesetletnico. V ta namen priredi v nedeljo, dne 28. septembra veliko veselico na vrtu g. Šribarja v Doberteši vasi. Spored bo jako zanimiv. Igrali se bosta dve šaljivi enodejanki. Vsa okoliška društva prosimo, da se na našo prireditev ozirajo ter nas v obilnem številu obiščejo, da na ta način primerno proslavimo tridesetletnico tega prekornostnega društva.

Iz Št. Petra na Medvedjem selu. »Ljudska knjižnica« v Št. Petra na M. s. je imela v nedeljo, dne 15. septembra v lepo okrašenih prostorih župana šentpeterskega, g. Straška, svoj občni zbor, združen z malo domačo zabavo. Vodil je občni

zbor izredno marljivi knjižnični predsednik g. phil. Pavle Stermšek. V otvoritvenem govoru je naglašal, da si je knjižnica pridobila doslej lepo število udov in čitateljev, pa tudi prijateljev in podpornikov. Klerikalci so v boju proti temu doela nepolitičnemu in samo izobraževalnim svrham služečemu društvu posegli celo po zločinskih sredstvih: ukradli so ponoči društveno tablo s šolskega poslopja neznanim zlikovci. Ker table ne more nikdo rabiti, je jasno, po čegavem naročilu in zakaj je bila odnešana. Pa s takimi nečastnimi in za vsako slovensko stranko sramotnimi sredstvi se društva ne bo ubilo. Zahvalil se je raznim dobrotnikom društvu, posebej imenujemo tu dež. posl. dr. Kukovca, Zvezo narodnih društev in Micko Smehovo v Mestinju. Po občnem zboru je govoril urednik Lešničar iz Celja o delu in ciljih naših izobraževalnih društev. Bilo je veselo znamenje, da se je občnega zbora udeležilo poleg izobraženstva veliko število priprostega ljudstva, katero je govornikoma živahno pritrjevalo. In to je lepši uspeh, g. župnik Gomilšek, ko ponoči srečno ukrade u tabla.

Desetletnica žalskega Sokola.

Ponosni naš Zalec pomenja politično in gospodarsko središče Savinske doline. Marsikatero lepo narodno prireditev so že videli Žalčani od taborskih časov sem. Ali ena najlepših je bila nedeljska. Ne le žalski tržani do zadnjega, temveč tudi na tisoče in tisoče kmetijskega ljudstva iz vseh občin in far prostrane doline je došlo v nedeljo v napredni Zalec in slavilo tam desetletnico žalskega Sokola. L. 1901, se je ustanovil v Žalcu osek celjskega Sokola, ki se je pa razvil že l. 1903 v samostojno društvo. L. 1907 je razvilo društvo ob velikem slavlju svoj prapor in letos je obhajalo svojo desetletnico. Vtis, ki smo si ga odnesli Celjani in vsi drugi obiskovalci s te slavnosti, je naravnost nepopisen in navdušujoč dušo in srce. Začela se je slavnost na kolodvoru s sprejemom došlih gostov in bratov Sokolov ter sester Sokoic od vseh društev v Savinski dolini. Potem se je vršil spredov pred trško občinsko hišo. Ta spredov je bil silno slikovit. Spredaj je jezdilo 30 čvrstih kmečkih fantov in moč v narodnih nošah, za njimi je pa korakala poldruga stotina članstva. Pred občinsko hišo je čakal sokolstvo celi občinski zastop z županom g. Širco, podžupanom Roblekom in trškim dež. posl. dr. Kukovcem. Pozdravil je sokolstvo in čestital domačemu Sokolu k desetletnici podžupan Roblek v srce segajočih besedah, ki so našle buren odmev. Zahvaljevala sta se za pozdrave in sprejem od občine starosti Pikel (Zalec) in Smertnik (Celje). Dr. Kukovec se je v trpkih besedah spomnil preganjanja, kateremu je izpostavljeno sokolstvo od strani vlade ter narodnih naših nasprotnikov. Ob času, ko najvišji krogi z vnemo podpirajo »Südmarko« in »Schulverein«, ob času, ko vlada oficijalno pozdravlja pri nas politične katoliške shode, se kratijo sokolstvu vse državljanske pravice in svoboščine, se ga ovira pri njegovem razvoju. Prepovedan je bil letošnji sokolski zlet, prepovedani so cvetlični dnevi. Pa bojazljivo bi bilo to od sokolstva, ako bi se udalo, nečastno in sramotno za narodno čuteče Slovenstvo, ako bi sokolstvu ne prihitelo sedaj na pomoč in oporo. Pri občinski hiši so se na to pridružili spredovu občinski zastopniki, Sokolice in naraščaj; šlo je na telovadišče pri Robleku. Javna telovadba, ki so jo vodili bratje Kukec, Moškon in Jerin, je bila pač najboljša, kar se jih je letos videlo pri večjih sokolskih prireditvah na Štajerskem. Gledalci niso mogli prehvaliti točnosti nastopov in preciznosti pri izvajanju posameznih vaj. Naraščaj, Sokolice, članstvo, vsi so tekmovali med seboj glede izvrstnega nastopa. Ni čuda, da ni hotelo biti konec pritrjevanja. Roblekov vrt je bil pri javni telovadbi in sledeči ljudski veselici nabito poln; strah, da bi bila Savinska dolina črna, je prazen! Nedelja je pokazala, v katerem taboru je cvet Savinske doline, s kom simpatizira to ponosno in samostojno ljudstvo. Razume se, da se je porabila tudi ljudska veselica v koristen namen; dr. Karlovšek iz Celja je nastopil s krasnim ljudskim govorom. Žalčani! K nedeljskemu uspehu vam navdušeno čestitamo tudi mi.

Koroško.

Zločin ali nesreča. Pred kratkem so našle na nekem vrtu v Šmartnem pri Celovcu obstreljenega letoviščarja realca Ernesta Fischerja iz Gradca. Prvotno so govorili, da je Fischerja neki neznanec napadel. Preiskava pa je pokazala, da ta tr-

ditev ni zanesljiva in da je mogoče, da se je Fischer vsled nepredvidnega ravnanja z orožjem sam obstrlel.

Celovška porota. Porotno zasedanje pri deželnem sodišču v Celovcu se je otvorilo v ponedeljek z zanimivo obravnavo proti roparskemu napadalcu Jakobu Popotniku, ki je napadel in oropal svojega tovariša Franca Petriča. O tem ropu smo svoječasno že poročali. Popotnik je našel svojega nekdanjega znanca Petriča v neki gostilni v Beljaku. Petrič, ki se je vračal iz Amerike in je bil že precej pijan, je izdal svojemu sopivcu, da ima pri sebi precej denarja. Imel je v žepu v suknji hranilno knjižico za 7151 kron in delavsko knjižico, v kateri je bilo za 5580 kron bankovcev. Popotnik je svojega bogatega tovariša vodil od gostilne do gostilne in ga je končno v gostilni pri Krapfenbacherju hotel okraši. Prerezal mu je žep in hotel potegniti iz njega delavsko knjižico. Toda Petrič se je zbudil in preprečil tatvino. Vzel je denar iz knjižice in ga shranil v hlačni žep. Ozmerjal je svojega tovariša, kljub temu pa je pil z njim naprej. Ko sta se ločila, je bil Petrič tako pijan, da ni znal iti domov in Popotnik mu je pokazal napačno pot. Pustil je tovariša, sam pa je napravil ovinek, dohitel Petriča in ga napadel. Hotel ga je vreči v Dravo, toda to se mu ni posrečilo. Pač pa je vzel Petriču hranilno knjižico in ves denar. Drugi dan po ropu so našli pri njem hranilno knjižico in 5000 kron denarja. Popotnik se zagovarja s popolno pijanostjo in se ne spominja ničesar. Sodišče je stavilo porotnikom tri glavna vprašanja, katere so porotniki soglasno potrdili. Popotnik je bil nato obsojen na osem let težke ječe.

Ponesrečen delavec. Pri Podklostru so našli v hlevu posestnika Galetta težko ranjenega delavca Andreja Šibeca ki je delal pri gradbi telefonske zveze Trbiž-Beljak. Mož je bil še pri zavesti in je izpovedal, da je padel in da rana ni tako nevarna. Bil je poškodovan na čelu nad levim ocesom. Po ti izpovedi se je mož onesvestil in je kmalo nato umrl.

Požar v Kočah. V ponedeljek ponoči in sicer okoli polnoči, je izbruhnil požar v Kočah. Ogenj je nastal na gospodarskem poslopiju posestnika in čevljarja Jakoba Tasotija. Pogorela je njegova hiša kakor tudi posestvo njegovega sosedu Ivana Puca. Bila je velika nevarnost, da pogori cela vas. Razne požarne brambe, domačini in okoljani so dosegli, da se je ogenj omejil na omenjeni posestvi. Skoda je velika, kako je nastal ogenj, še ni znano. Sumijo, da je bil podtaknenj. Zadnji požar v Kočah je bil leta 1893. Takrat je pogorelo več kot polovica vasi.

Primorsko.

Zločin obupanega očeta. Iz Poreča poročajo sledečo žalostno dogodbo: Najemnik Hil. Duca je ubil s koso svojega gospodarja, bogatega posestnika, Matijo Jureviča. Jurevič je dal Duci en del posestva v najem, toda pod tako trdimi pogoji, da Duca res ni mogel izhajati. Ima ženo in šest otrok. Plačevati je moral visoko najemnino, deloma v denarju, deloma v blagu. Ker mu letos vsled slabe letine ni mogel plačati cele najemnine, mu je zarubil gospodar ves pridelek. Predvčerajšnjem je šel Duca na polje, kjer je našel svojega gospodarja. Prosil ga je, da naj mu da vsaj nekoliko koruze, da bo mogel dati svojim lačnim otrokom jesti. Gospodar pa ga je surovo zavrnil, češ, da ga njegov otroci nič ne brigajo. Začela sta se prepirati in med preprirom je zavihtel užaljen oče koso, ki jo je imel v rokah, in udaril z njo po neusmiljenemu gospodarju. Zadel ga je v vrat in mu zadal globoko rano od vratu do sredi prsi. Jurevič se je zgrudil in je obležal na mestu mrtev. Ko je Duca videl, kaj je naredil, je tekel domov. Poslovil se je od žene in otrok in se je javil nato oblasti, kjer je vse priznal.

Očetomor. Pred tremi dnevi so našli na železniškem tiru pri Miljah povoženo, popolnoma razmesarjeno truplo, 83letnega starčka Ivana Brajniča. Prvotno so mislili, da se je mož ponesrečil. Čudno pa se je zdelo nekaterim, da bi šel starček tako daleč od doma, kar ni bila njegova navada. Začeli so celo stvar natanko preiskavati in preiskava je dognala, da je bil mož umorjen, truplo pa je zločinec zavlekel na železniški tir. Kot morilca so zaprli njegova sinova, ki sta izvršila, kot trdi ovadba, umor zaradi očetove dedščine. Sinova odločno zanikata krivdo in trdita, da je bil oče pijan, ko se je vračal domov, in da je v pijanosti in vsled teme zašel s pota na železniško progo.

Prepovedan slovenski shod v Trzinu. Pod tem naslovom smo prinesli včeraj poročilo, da je prepovedalo okrajno glavarstvo v Trzinu slovenski shod, na katerega dnevnem redu je bilo vprašanje slovenske so-

Je. Shod je bil naznanjen okrajnemu glavarstvu v sredo. V soboto zvečer pa je bil dostavljen prirediteljem shoda odlok, s katerim se je shod prepovedal. Ta famozni odlok se glasi dobesedno sledeče: Ker se je bati, da bode lahko z ozirom na razburjenost, vladajočo med prebivalstvom vsled pouličnih demonstracij, katere so se vršile v Gorici dne 7. t. m., kaljen javni mir povodom javnega shoda, sklicanega od vas na 14. t. m. ob 2. uri popoldne v dvorani hotela »International« v Trzinu v svrhu posvetovanja o ustanovitvi slovenske šole, najde c. kr. glavarstvo v zmislu § 6., zakona z dne 15. novembra 1867 drž. zak. št. 135, prepovedati ta shod. Proti temu odloku je prost utok na c. kr. namestništvo v Trstu v teku osmih dni po dnevu vročitve potom c. kr. okrajnega glavarstva. Eventualen utok nima odločilne moči. — Prav tako; lahko se sklicuje okrajno glavarstvo na to, toda kako ničev je bilo to utemeljevanje prepovedi, kaže dejstvo, da se je shod vendarle vršil in sicer po § 2. in da se je dovršil popolnoma mirno. Navzočih je bilo do sto zborovalcev, med temi je bil tudi dr. Rybař iz Trsta in več drugih odličnih gostov. Govorilo se je o ustanovitvi slovenske šole v Trzinu in o slovenskem šolstvu na Gorškem ter o upravnih zahtevah Slovencev na naši primorski zemlji. Sklepi, ki so bili sprejeti na shodu, se objavijo javno v zato primernem času.

Dnevne vesti.

+ Nekoliko revizije bo treba. Iz našega poročila o zadnji seji deželnega odbora je javnost izvedela, da se deželni odbornik dr. Novak zanima za račune o dijatih deželnih uradnikov in dež. odbornikov. Želel je dobiti izpisek od knjigovodstva, a tej želji dr. Lampe ni ugodil, pač pa je dr. Novaku predložil cel kup **poštnic**. Da so gg. uradniki in dež. odborniki denar resnično sprejeli, o tem seveda ni dvoma, ali če so bile te dijete opravilne, to je vprašanje, na katero bo vsekako treba dobiti zadostnega pojasnila. **Izdatki za dijete so namreč velikanski; menda znašajo kakih 50.000 kron.** Taka vsota pač opravilne zahtevo, da je treba napraviti nekoliko revizije in dognati, če so bila vsa zaračunana potovanja tudi res **službena** in ne morda **agitacijska**. Tega gospodje vendar ne morejo zahtevati, da bi jim njihove agitacije dežela se plačevala. Pri tej reviziji bo treba tudi pregledati račune o **izdatkih za avtomobilne vožnje**. Izleti v avtomobilu so prav prijetni, a ta zabava je zelo draga. Posebno gg. katoliški dež. odborniki so avtomobile zase in za svoje prijatelje izdatno izkoriščali, veselo so se vozili križem dežele in prav poredno so zasmehovali uboge davkoplačevalce, ki morajo peš hoditi. Ti davkoplačevalci bi pa seveda vsaj to radi vedeli, če so bile te ve-sele vožnje **službene** ali pa so tudi avtomobili čestito klerikalno družbo vozili na **deželne stroške** za zabavo in na agitacije. V denarnih rečeh so ljudje pač nezaupni in žele zlasti glede teh dijet in avtomobilskih izdatkov pojasnila, posebno ker jim je znano, kaj bi se zgodilo kakemu državnemu funkcionarju, če bi državi zaračunal n. pr. dijete za kaka agitacijska potovanja ali pa se na državne stroške z avtomobilom vozil za zabavo in po privatnih opravkih.

+ **Značilno.** V večerajšnji seji občinskega sveta so tudi nekateri **klerikalni občinski odborniki** glasovali za dr. Novakov predlog, v katerem se izreka **obžalovanje deželnemu odboru radi njegovega postopanja v zadevi slovenskega gledališča.** To dejstvo je nad vse značilno, ker izpričuje, da sami pristaši klerikalne stranke obsojajo nesmiselno nasprotstvo, da ne rabimo ostrejšega izraza, gospodov pri deželnem odboru proti slovenskemu gledališču. Toda stavimo sto proti eni, da ta nastop klerikalnih občinskih odbornikov ni malo ne bo vplival na stališče deželnega odbora v slovenskem gledališkem vprašanju. Kako tudi, saj dr. Lampe pozna svoje Pappenheimce!

+ **Zopet izseljenci.** Včeraj, v torek, je bila zopet lepa prilika gledati, kako beži kmetško ljudstvo v Ameriko. Polno ljudi se je zopet odpravilo. Nekaterim se je na prvi pogled poznalo, da so zbrali zadnje kronice, kar jih je bilo dobiti in da imajo le toliko, kolikor je neobhodno potrebno. In vzroki tega bega — vedno isti! Tega ženo dolgovi čez morje, drugega upanje, da reši posestvo z denarjem, ki ga zasluži v Ameriki. Ta beži, ker ga župan in fajmošter preganjata, drugi, ker se je naveličal pasjega življenja v domovini. Ta pravi, da ni za to na svetu, da bi sam pri soldatih služil, v cerkvi molil in garal kakor živina, drugi ve zopet povedati, da žena samo za kaplanom

sili in mu je življenje tako zagrenilo, da bi se raje hudič zapisal, kakor da bi ostal še doma. **Strahno je, kar se izve po teh ljudeh o življenju na kmetih.** Kaj je postalo iz kmetijskega rodbinskega in družabnega življenja v kratkih letih! Tiste idile, ki so jih pisatelji časih tako milo popisovali — kje je vse to? Izseljenci ne vedo o drugem pripovedovati, kakor o preprih in pretepih v družinah, o pravdah in preprih med sosedmi, o pijanstvu in tercijalstvu, o stradanju in skrbeh — vsaka beseda izraža samo največje nezadovoljstvo ali pa celo sovraštvo do vsega, kar obdaja kmetijskega človeka v domovini. Tako mišljenje se more poroditi samo iz neznosnih gospodarskih in socialnih razmer, tako mislijo in čutijo ljudje samo, kadar jim je vsega zla dovolj. Med izseljenci so pa tudi ljudje, ki jih ne žene v tujino materialna beda, nego samo želja po večjih zaslužkih, po boljšem kruhu in udobnejših in prijaznejših razmerah. Prav ti so najbolj zdravi, najbolj krepki, najbolj sposobni za delo in najbolj bistrih glav. Kar milo se stori človeku, da grede take čvrste delavske sile v tujino, stvarjat tuje bogastvo. Šele iz pogovorov z izseljenci se spoznajo do **dobra razmere, ki vladajo danes na Kranjskem v gospodarskem in v socialnem oziru,** iz teh pogovorov dobi človek pravi vpogled v današnje življenje na kmetih, v vsi to gospodarsko mizerijo, to razorojeno družinsko življenje, v te žalostne javne razmere, in iz teh pogovorov spozna, da se je začela na **Kranjskem velika gospodarska in socialna kriza.** Izseljevanje v takih množinah je le en izraz te krize — kdo ve, kaj nam še prinese. Vladajoča slovenska stranka pa se celo spričo take nevarnosti zanima vse bolj za procvit kanadske velekapitalistične družbe in za katoliško propagando na Bolgarskem in ji ostajajo za velik domač problem samo prazne besede.

+ **Bolgari proti Čehom.** Bolgari plavajo sedaj, kakor zatruje publicist Angelov v »Miru«, v nemških vodah. Za to se ni čuditi, ako priobčujo Bolgari, ki žive v Pragi, v sofijski »Večerni Pošti«, na urednika tega lista to-le pismo: »Gospod urednik! Čehi so postopali v času naše vojne proti Srbom naravnost izdajalsko. Njihovi listi so ves čas spora in vojne o nas ali molčali ali pa so nas naravnost zasmehovali. Mi, bolgarski dijaki in dijakinje v Pragi, smo vsled tega prišli do prepričanja, da s tem narodom ne moremo v bodočnosti imeti ničesar skupnega. Zato stopamo pred javnost s tem pojasnilom, da bi naš narod, ki je v težkih časih spoznal svoje sovražnike, uredil svoje odnose tudi nasproti »našim bratom«. Ugovor, da ni treba odkrivati širokim slojem našega naroda britke resnice, ne prenaša kritike: resnico je treba vedeti! A nekaj drugega je: Mi vemo, da se bodo Čehi, ti »slovanski Zidje«, pobrigali, da se z znanimi zakulisnimi sredstvi rehabilitirajo v naših očeh, zato pozor!« — Dvomimo, da bi taki napadi na Čeha bolgarskemu narodu koristili. Toliko iskrenih prijateljev imajo Bolgari med Čehi, a hočejo sedaj še te odbiti od sebe s takšnimi neokusnimi napadi! Zdi se res, da so Bolgari udarjeni s slepoto. Končno pa, ali so morda Čehi krivi, da so bolgarski državni, očitno udarjeni s slepoto, delali slabo politiko? Ako bi bili Bolgari poslušali nasvete vseh dobro mislečih Slovanov, katerim je gotovo enako ljub Bolgar kakor Srb, bi pač ne bilo sedaj treba plakatit in žalovati bolgarskemu narodu nad grobovi njegovih nad! Toda bolgarski državni so bili slepi in gluhi za vse prošnje in nasvete in so trdoglavno silili v svojo pogubo, kakor sedaj silijo v — nemško vodovje — v svojo — bojimo se — še večjo — nesrečo!

+ **Sami revolucionarji.** Hrvaška vlada je poslala v Ameriko svojega zaupnika dr. Gustava Franka z nalogo, da tamkaj prouči položaja in premoženjske razmere hrvaških izseljencev. Pred vsem je imel dr. Frank nalogo, da se natanko informira, kako je z vložki hrvaških izseljencev v »First-Second National-Bank« v Pittsburgu, kjer je naloženega 13 milijonov hrvaškega denarja in ki je nedavno tega napovedala konkurz, Dr. Frank se je nedavno tega vrnil iz Amerike ter predložil hrvaški vladi poročilo o svojem studijskem potovanju. Kakor poroča zadržki »Narodni List«, je dr. Frank izveštil hrvaško vlado, da je glede denarja hrvaških izseljencev »vse v redu«, obenem pa pripomnil, da so se med ameriškimi Hrvatji že celo dobredelna društva pretvorila v — **revolucionarne organizacije.** — Ne moremo vedeti, v koliko odgovarja to poročilo zaupnika hrvaške vlade resnici in dejanskemu položaju, menimo

pa, da je dr. Frank o hrvaških organizacijah v Ameriki poročal tako, kakor je vedel, da bo to po volji in po godu hrvaški vladi. In če bi bilo končno njegovo poročilo tudi resnično, bi se ameriškimi Hrvatom ne bilo nič posebno čuditi. Ako vlada doma na Hrvaškem že leta v ustavnem življenju popolna anarhija, ali more potem koga še presenetiti, ako Hrvatje v Ameriki, uživajoč popolno svobodo, krenejo na pota, o katerih pravi odposlanec hrvaške vlade, da so »revolucionarna«?

+ **Slaboglasni pater Pavel v Novem mestu in dijaška stanovanja.** Poroča se nam: Pater Pavel, ki je s svojimi združbami pokvaril že mnogo mladine, je zdaj pred začetkom šolskega leta začel delati na to, da provzroči čim največ škodo tistim rodbinam in osebam, ki imajo dijake na hrani. Iz seznama tistih hiš, kjer so bili doslej dijaki na stanovanju, so p. Pavel in njegovi somišljeniki izločili tudi take osebe in družine, o katerih je splošno znano, da strogo izpolnjujejo svoje verske dolžnosti in da le politično ne marajo biti pristaši klerikalne stranke. Vrh tega je p. Pavel v zadnji številki »Bogoljuba« izdal s svojim polnim imenom povelje, da morajo dijaki Marijine družbe skupno stanovati in sicer le tam, kjer jim dovoli vodstvo Marijine kongregacije. Noben teh dijakov ne sme izbranega mu stanovanja brez vednosti in dovoljenja tega vodstva premeniti. Trdo je to povele in da ni ostalo samo na papirju, se je v mestu in okolici takoj pokazalo, čim so začeli prihajati dijaki. Očitno je, da hočejo klerikalci narediti škodo tistim, ki jim niso brezpogojno pokorni. Na srečo ni vsled zgradbe železnice mnogo takih stanovanj na razpolago. Ali pa je tako nasilje sploh dovoljeno? Ali je vodstvu gimnazije in ljudske šole sploh znano, da frančiškani ne zamude nobene prilike, da pokvarjajo mladino s političnimi hujskarijami.

+ **Bolniška postrežba na deželi.** Piše se nam: Tisti, ki čitamo časopise in vemo, kako in kaj je po svetu, radi primerjamo domače razmere s tujimi. Pri tem primerjanju spoznamo šele prav, kako smo pri nas v nekaterih ozirih zaostali. Zelo občuten nedostatek je posebno pomanjkanje bolniške postrežbe na deželi. Saj kmečki ženi nihče ne odreka dobre volje, a kaj naj reva stori, ko vendar prav nič ne zna. Še navadne kmečke hrane ne zna reva tako pripraviti, da bi bila užitna, kako naj potem opravilja dosti težje stvari, med katere spada postrežba bolnikom. Koliko ljudi pomrje vsako leto samo ker v boleznih nimajo postrežbe. Veseli nas, da hoče dežela v tem oziru poskrbeti za zboljšanje razmer, a treba je poskrbeti za kaj izdatnega. Zdj, ko se bliža zasedanje dež. zbora, opozarjamo poslance vseh strank na to velevažno stvar.

+ **Za načelnika finančnega odseka** v občinskem svetu je bil v večerajšnji seji izvoljen podžupan dr. Karel Triller, za načelnika stavbenega odseka pa obč. svetnik dr. Fran Novak.

+ **Iz srednješolske službe.** Gimnazijski profesor in vodja učiteljskega v Sarajevu, Viktor Pogačnik je imenovan za ravnatelja tega zavoda.

— **Poziv narodnemu ženstvu!** V soboto 20. t. m. darovala se bo v Trnovem ob 8. zjutraj običajna sveta maša za narodne žrtve, padle 20. septembra 1908. Dolžnost vsega narodno čutečega ženstva je, da se te maše v najobilnejšem številu udeleži!

— **Vsedijski podp. odbor** se obrača na slavno občinstvo s prošnjo, da bi blagovolilo dati na razpolago enkratno brezplačno prenočišče od 27.—28. t. m. za dijake, ki se udeleže socialne konference. Stanovanja naj se javljajo tajniku O. V. P. O. med. Stanko Velkavrhu, Sv. Petra nasip 21/II.

— **Mestni uradnik Jurko Javernik,** ki je bil šele pred par leti sprejet v mestno službo — najprej k policiji — je pred nekaj dnevi, namreč 9. t. m. izginil iz Ljubljane, ne da bi zaprosil za dopust ali naznanil kak zadržek. V Ljubljani je zapustil družino in — **jako mnogo dolgov.** Javernik je delal zelo prebrisano in je ujel precej ljudi, da so mu posodili denar, nekega uglednega posestnika je ukani, da mu je podpisal kar 4000 kron. Dasi vde zadolžen, je znal vendar tako napraviti, da je postal celo hišni posestnik. Kupil je hišo za realko (v Soteski) in lastnico pri tem nakupu oškodoval za 1200 K. Prejšnja lastnica hiše je vložila že tožbo še predno je Javernik izginil in bo obravnava te dni, a škodo bo vseeno imela precej znatno. Tudi razne male ljudi je Javernik pregovoril, da so mu dali ali podpisali po 200 in 300 kron in je sploh naravnost neverjetno, kar se zdaj naenkrat čuje o tem človeku. Poskusil je nadalje tudi pri nekem velikem zavodu izposlovati si znatno

posojilo. To posojilo mu je bilo že dovoljeno, a izpolniti je bilo treba samo še neke formalnosti glede znanjbo na plačo — toda Javerniku so bila tla postala že tako vroča pod nogami, da ni počakal. Mudilo se mu je najbrž posebno še vsled tega, ker je bila proti njemu vložena ovadba, da je nekemu dekletu hotel silo storiti. Sodi se, da se je Javernik obrnil na hrvaško stran. Ženo in otroke je zapustil brez vseh sredstev. Med mestnimi stražniki ni bil Javernik nič preveč priljubljen, dasi so se tudi nekateri med njimi dali zapeljati, da so mu posodili denar. Mestni magistrat objavlja danes poziv, da se mora Jurko Javernik nemudoma vrniti v urad, sicer izgubi po preteku štirih tednov službo. Pa Jurko se ne bo odzval.

— **Težki časa.** Mizarski mojster g. Rojina je eden tistih obrtnikov, ki čutijo, kako težki so sedanji časi. Pred par leti je kupil Janežovo hišo v Kolodvorski ulici in si uredil moderno delavnico — v ponedeljek pa so mu prodali na dražbi stroje in mizarске mize. Pognali so ga klerikalni denarni zavodi. Ker ni bilo kupcev, je stroje kupila »Gospodarska zveza« zelo poceni; stroji, vredni 700 do 800 kron so šli za 200 kron. Mizarske mize so se dobro prodale. Zdj gre g. Rojini še za hišo. »Slovenec« bi se v takem slučaju, ko bi šlo za političnega nasprotnika, seveda norca delal, mi pa odkrito obžalujemo, da je tako zmognega obrtnika kakor je g. Rojina zadela taka nesreča. Česa pa je nam Slovenec bolj potreba kakor poleg trdnega kmeta in dobre inteligence zdravega srednjega stanu, torej trdnih obrtnikov. Samo iz krepkega obrtnega stanu se more razviti industrija, drugače bomo vedno kot konsumentje tuje produkcije stvarjali tujcem bogastvo, sami pa ginevali v bedi. Za vse produktivne stanove so prišli težki časi, g. Rojino je zadela nesreča, da je to posebno hudo občutil. On zdaj gotovo pojmi, kako je pri srcu domačim čevljarjem, ki jim střežjo klerikalci po življenju.

— **Klerikalna Mica Kovačeva.** Iz obrtniških krogov nam pišejo: Pripravljalni odbor za katoliški shod je najel potom pisarne »Deželne zveze za tujski promet« 15 postelj v neki gostilni. Ne vemo, po čigavi krivdi, po gostilničarjevi gotovo ne, ni so tujci mogli najti prenočišča, dasi je to javni lokal, kar dokazuje, da se ni nihče brigal za goste. Za najete postelje je gostilničar predložil račun omenjeni zvezi, a tu je izvedel, da je pripravljali odbor baje pripravljen ga odškodovati, toda samo za polovico najetih postelj. To je pač krasno od ljudi, ki so dobili že **vnaprej** denar od tujcev za prenočišče. Ker pa omenjeni obrtnik noče imeti posla z drugim, kakor z Zvezo, ki se mu je zavezala plačati prenočišče, hodi sedaj že dlje časa moledovat v njeno pisarno, naj vendar izpolni svoje obveznosti. Toda ves njegov trud je brezuspešen. V »Zvezi« mu pravijo, da je sam kriv škode, češ, ako bi imel svojo gostilno v Kolodvorski ulici ali pa pred »Unionom«, bi bili gostje, ki so bili določeni zanj, gotovo našli odkazana jim prenočišča. Končno se je gostilničarju še reklo, da mu bodo odškodnino že plačali — socialni demokratje. V kakšni zvezi so socialni demokratje s katoliškim shodom, je težko uganiti, a naj bo to že tako ali drugače, eno je čisto gotovo, da socialni demokratje ne bodo plačevali dolgov, ki so jih napravili prireditelji katoliškega shoda, menda za to, ker so se socialnodemokratični kovinarji iz Nemčije slučajno v dneh katoliškega shoda mudili v Ljubljani! Kakor čujemo, se bo prizadeti obrtnik obrnil na sodišče, naj ono odloči, kdo ga naj odškoduje za najete postelje, ali pripravljali odbor za katoliški shod, ali »Deželna zveza za tujski promet«, ali pa — socialni demokratje. Eno pa je prav gotovo, da bo klerikalna »Mica Kovačeva« ne samo »piva«, marveč tudi »pvačava«!

— **Iz gostilničarskih krogov** nam pišejo: Te dni je hodil okrog organ c. kr. finančne straže ter pobiral neke listke, ki jih dala napraviti Zveza gostilniških zadrug za Kranjsko, dasi si ti listki popolnoma upravičeni. »Slovenec« pa je po svoji stari navadi to izrabil in zasmehoval odnosno napadel Ljubljansko gostilničarsko zadrugo, češ, da je zopet doživela neljubo ji blamažo. Nisem poklican zagovarjati gostilničarsko zadrugo ljubljansko, ker bo to že sama storila, poudarjam pa, da je tako obnašanje lista proti zadrugi odnosno ljubljanskim obrtnikom, najmilejše rečeno neokusno, posebno ker se list, ki vedno naglašja, da zastopa koristi nižjih slojev, hoče naravnost norčevati iz gostilničarjev in se veseli, če vidi, da se ljubljanskim gostilničarjem in njih uslužbencem hoče kratiti donesek za postrežbo, do katerega

gotovo imajo pravico. Dovolil bi si tu vprašanje, kdaj gospodje pri »Slovenec«, oziroma njih predstojniki duhovniki, kaj zastoj napravijo? Takrat zastoj odprejo usta kadar jim pečenka iz vilic pade. Torej gospoda do gotove meje! Obenim bi si dovolil zvezni odbor opozoriti, da napako glede listkov popravi, da skliče čim najpreje odborovo sejo.

Prizadeti gostilničarji. — **Hvaležnost koroškega rodoljuba.** Družba sv. C. M. je doprinesla velikansko žrtev, ker je prepustila svojo krasno šolo v Št. Rupertu brez najemnine šolskim sestram, oziroma »Slov. šol. društvu«, po vrhu pa še bo plačevala na leto 1500 K prispevkov. Znani »rodoljub« vse to priznava v daljšem članku v »Miru«, a zaključuje: »Zavoljo tega je naša sveta dolžnost, da podpiramo — »Slovensko Stražo« z vsemi silami!«

V mestni klavnici se je zaklalo od 31. avgusta do 7. septembra 63 volov, 3 biki, 11 krav, 173 prašičev, 208 telet, 52 kostrunov in 2 kozliča. Vpeljanega je bilo 713 kg mesa, zaklane živine pa se je vpeljalo: 4 prašiče in 14 telet.

Dijaški deklamacijski večer prireditelj Milan Skrbinek in Josip Šest v soboto, dne 20. t. m. v dvorani Mestnega doma ob pol 8. uri zvečer. Na tem večeru se ponovi za tretjino skrajšani program prvega deklamacijskega večera. Pet točk je čisto novih. Dve pesnitvi prednaša tudi gosp. Ferdo Trampus. Vstopnina je z ozirom na to, da je ta večer namenjen dijaštvu, zelo nizka. Sedeži prve vrste 80 v, druge vrste 60 v, stojišča 40 v. Vstopnice se bodo dobivale v predprodaji pri gđni. Jerici Dolencovi, trafikantini v Prešernovi ulici.

Nov Daimler - avtomobil. Včeraj popoldne ob 3. uri se je vršila na Cesti na Rožnik javna preskušnja varnostne naprave, katero je vpeljala na svojih vozovih tvrdka Daimler. Ta nova varnostna naprava, ki prereže čez cesto napeljana žice ali vrvi je z ozirom na varnost potnikov zelo važna. Preiskušnja, kateri je prisostvovalo veliko raznega občinstva ljubljanskega se je obnesla izborno. Prvi poskus se je izvršil na 6 cm debeli žici, ki je bila napeta čez cesto in privezana na dva kovanja v višini 90 cm. Drugi z žico, ki je bila napeta v višini vratu normalno visokega človeka in tretji z žico, ki je bila debela 8 mm in napeta zopet 90 mm visoko nad cesto. Vsi trije poskusi so se obnesli izborno, in v vozu se odpor žice ni niti najmanj čutil. Ta varnostna naprava, ki se lahko montira na vsak voz, je napravljena tako, da spodnji del naprave vlovi žico. Nato jo potegne na srednji del, ki je nazobčan liki žagi in jo pretrga. Če ne strga žice žaga, pride na ostrino, nad katero je nož, ki pade takoj ko pride žica do srede ostrine, in jo prereže liki škarjam.

Iz Škofje Loke. C. kr. erar se pogaja s posestnikom hiše, v katerem je nastanjena sodnija in davkarinja, glede nakupa tega poslopja. Kakor se čuje, hode kupna pogodba v kratkem sklenjena. Hiša in uradni prostori se bodo na to temeljito renovirali.

Boljniški tunel je že za časa zgradbe karavanske železnice pred 7 leti delal inženirjem in podjetniku mnogo preglavic. Nekako sredi predora se je delavec, kateri so kopali takrat rov, vdrla voda, da so morali bežati. Napravila se je v teku več mesecev z velikim naporom v stropu struga, ter odvedla voda; kljub temu pa prihaja še sedaj voda v velikih množinah v ta predor ter ovira železniški promet. Železniška uprava je po svojih inženirjih začela vlni z vodovodno napravo, katera bo v prihodnjem mesecu dograjena. Na Črni prsti, v višini 1500 m zgradil se je v gorskem kotlu okrogli vodni rezervoar, v katerega se odteka voda iz vseh sosednih hribov. Iz tega rezervoarja pa se odteka voda po okoli tisoč metrov globoko zgrajenim žlebu v nižino. To delo je povzročalo veliko težav, osobito dovažanje potrebnega gradbenega materiala, katerega so znosile večinoma mule v to visočino. Delo je oviralo tudi letošnje deževno vreme.

Hitrost avstrijske c. kr. pošte se je že obilokrat ožigosala v raznih časopisih, in da je bilo to opravilno, kažejo tudi sledeči slučaji. Dne 10., 17. in 26. pr. meseca sem poslal potom položnice v Vodice denar. Dne 7. t. m. se mi pa poroča, da do tistega dne denar še ni bil v Vodicih. Nadalejšem sem poslal 6. t. m. poštni zavitek tudi v Vodice, a čujte in strmite, kdaj je bil zavitek izroččen adresatu? Nie preje in nič pozneje kakor 12. septembra. Pa to še ni vse! Dne 12. t. m. je bil meni poslan zavitek blaga (katero se zelo rado pokvari) in dostavljen mi je bil ravno dne 15. t. m. ob 11. uri dopoldne. Torej zavitek iz Ljubljane v Vodice (približno 15 km

razdalje) rabi celih sedem dni, a obratno vendarle hvala Bogu, samo tri dni. Pa naj si bode kakorkoli hoče, peš bi lahko prišel desetkrat, odnosno trikrat prej kakor zavitek s pošto. Vsekako si bodem v prihodnje premislil s pošto kaj v Vodice poslati ali od tam istim potom naročiti. Sedaj je samo vprašanje, kje je tak nered: na tukajšnjem poštenu uradu ali v Vodici? Umestno bi bilo, da se stvar preiše in se temu neredu enkrat konec napravi. Slavno c. kr. poštno ravnateljstvo prosim, naj enkrat temeljito podreza, da ne bode treba teh večnih pritožb. V navedenih slučajih so dokazi na razpolago! Davkoplachevalec.

Apel našemu razsodnemu občinstvu! Iz gasilskih krogov se nam plše: V tem, ko je vsakemu znano, da so izmed vseh človeških naprav gasilna društva med najkoristnejšimi, vendar z žalostjo opazujemo, da naša inteligenca — čast raznim častnim izjemam — ravno našemu gasilstvu posvečuje vse pre malo zanimanja. Dasiravno vidi in čita, kako se hoče v kranjsko gasilstvo siloma zanesti politiko, vendar se jih tako malo najde, ki mu pomagajo izvrševati od očeta gasilstva, gosp. ces. svetnika Doberleta, dano mu nalogo. Gasilstvo stare zveze bi rado ostalo — kakor do sedaj — izven strankarskih bojev, bojevalo bi se rado le proti ognju in drugim, človeštvu škodljivim naravnim silam, a ne pusti se ga. So gospodje in gospe, ki vidijo v gasilskih delavcih in jih je sram sedeti z njimi pri isti mizi, ne pomislijo pa, da so gasilski delavci ljubezni, ki delajo zastonj, ne pomislijo, da če imajo tudi žuljave roke, imajo pa zlato srce. Preziranje gasilcev se žal opazuje zlasti po mestih. Prezira se gasilce in njihov prireditve. V nekem mestecu je priredilo gasilno društvo naše Zveze veselico. Te moramo prirediti, ako hočemo obstati, ker nam ne da deželni odbor nobene podpore. Kako je uspela? Udeležbe od S. L. S. nobene, od naprednega občinstva prav malo več, v blagajni je ostalo dobička kolikor ga ima Čech. Na Češkem, Moravskem in po drugih naprednih deželah posvečuje gasilstvu svoje proste ure tudi gg. z akademično izobrazbo kot gasilci. Slovenska gasilna društva na Štajerskem imajo takega načelnika. Ali bi bila na Kranjskem to sramota? Ravno v sedanjem času potrebuje naša Zveza mož, ki bi jo pomagali voditi, potrebuje pa tudi vsestranske podpore, zato se obrača na vso, dobro mislečo inteligenco, s prošnjo, naj jo podpirajo v sedanjem kritičnem času, želi pa tudi, da bi jej Bog skoro obudil kakega g. Polaka ali go. Vilharjevo, da bi mogla podpirati vsaj ponesrečene gasilce, ker tudi tem naš ljudomili deželni odbor ne privoščijo podpore. — Pomagajte nam torej vsaj vi, bratje in sestre, ako že nimajo naši očeti usmiljenega srca do nas!

Automobilna vožnja Novo mesto-Krško se sicer še ni pričela, kakor se je pisalo, pa se začne kmalu. S tem bo promet zelo ustrezno. Dolenjci pa tudi težko čakajo, kdaj se začne tista vožnja »Novo mesto - Krško-Brežice«, o kateri je »Slovenec« pred katoliškim shodom pisal, da bo dne 1. septembra otvorjena in da gre za njeno glavna zasluga in zahvala »našemu dičnemu in marljivemu državnemu poslancu prof. Jarcu«.

Pomlad v jeseni. Prijatelj našega lista nam poroča, da cvete v Štepanji vasi na Černetovem po domače Bogdanovčevem vrtu krasna jablana. Že večkrat smo poročali o cvetu in sadu, katerega vzorce so nam poslali, tu pa se mestjanom in okoličanom nudi prilika, da si lahko ogledajo cvetočo jablano.

Mlad orel (mladič) je danes ušel. Kdor ga dobi, se prosi, da ga proti primerni nagradi prinese na Sv. Petra cesto 33.

S trga. Danes so na trg pripeljali trije Vipavci 158 škatelj sadja in grozdja. Perutnine je bilo na trgu 45 kurnikov, jajc pa 20 košar. Piščanci so bili par po 3 K 20 vin., kokoši po 3 K, race pa po 2 K. Nezadovoljnost je bila pri nakupu jajc. Kakor bi se bile vse prodajalke zgovorile in so jih prodajale od 9—10 vin. komad. Tudi domače sadje se je podražilo. Na trg so ga pripeljali 149 košar in so bile češnje po tri za 1 vin., debelejša jabolka so prodajali 3 za 10 vin., drobnejša pa po 2 vin. Hruške so obdržale približno stare cene.

Našla je na trgu modistka gosp. Terezija Veseljeva žensko ročno torbico z manjšo vsoto denarja, katero dobi izgubiteljica nazaj v Wolfovi ulici št. 1.

Tatvina na trgu. Gospe Mariji Mulačkovi je pred par dnevi na trgu neka skrivna roka iz ročne torbice ukradla zlat ščipalnik, vreden 25 K. Tat je še neznan.

Ljubljana zopet oživela. Prominula je samota, ki je vladala dva meseca po naših ulicah in sprehajališčih. Vse je zopet oživljeno. Promenade ne samevajo več, marveč so se zo-

pet napolnile s starimi sprehajalci. Povrnili so se vojaki, družine, vzgojitelji mladine in dijaštvo, z vsemi temi starimi znanci se zopet srečujemo. Dijaštvo, ki se je zopet z novimi nadami, novimi sklepi in upi povrnilo v Muzine hrame, je že par dni zaposljeno na Vodnikovem trgu z živahno kupčijo s knjigami. Za prvo, drugo, tretjo itd., vam kriče ti Muzini kupci in delajo prav živahne kupčije, poleg tega pa hrustajo sadje, katerega si kupujejo za dobičke in pa za preostanke kupnin, katere so prinesli s seboj iz skrbnih roditeljskih hiš. V par dneh bo pa vsele kupčije konec in treba se bo zapreti v sobe in znovega začeti »piflati« ter se pripravljati za bodoče poklice, s katerimi naj bi okoristili sebe in domovino.

Umril je danes ob 4. zjutraj meščan in posestnik v Kamniku gosp. Leopold Zoré v starosti 70 let. Pogreb bo v petek na Jesenicah, Gorenjsko.

V »Narodni kavarni« se odslej vrše, kakor je razvidno iz oglasa, redno vsak večer koncerti Poleg karvarne je restavracija »Zlatorog«, kjer je priznana dobra kuhinja in kjer se točijo dobra vina in izborna češko pivo. Kavarnar in restavrat Fran Kraperž je naroden mož, ki se povsod rad žrtvuje za narodno in napredno stvar, zato toplo priporočamo njegovo kavarno in gostilno slovenskemu občinstvu.

Kinematograf »Ideal«. Danes se prične predvajati moderna socialna drama iz častniškega življenja v treh delih »Beneške sanje«. Ta drama pretresujoče vsebine, je krasno inscenirana in presega na svoji krasoti vse dosedaj pokazane filme. Predvaja se pri vseh predstavah in je dopustna tudi šolski mladini. Cene so le malenkostno zvišane (razen II. prostora za 10 vin.).

Naslovi dijaških stanovanj se dobe v upravnistvu »Slov. Naroda« v Narodni tiskarni.

Društvena naznanila.

Načelnništvo trobentaškega zboru župe Ljubljana I. vabi vse brate trobentače, ki se nameravajo udeležiti nedeljskega izleta »Sokola« v Štepanji vasi, da se sigurno udeležijo skušnje v četrtek zvečer. Vabi se na mnogobrojno udeležbo. — Na zdar!

Književnost.

»Lovec«, glasilo »Slovenskega lovskega društva«, ima v svoji 9. številki sledečo vsebino: »O fazanih«, Fr. Lokar; »Strah dolenskih gozdov«, R. V.; »Velika divja raca«, J. Bučar; »Nekaj nedostatkov iz kranjske glavne lovske štatistike za leto 1910«, Fr. Krm. st.; »Šarena postrv (trutta iridea) in rdeča postrv (salmo fontinalis) na Kranjskem«, prof. Iv. Franke in listek »Medvedova posetnica«, H. V. Gerbič.

Razne stvari.

»Aretirana veleindustrija.« Veleindustrija za železino Cesarja Karrera in njegovega sina v Milanu, ki sta postala insolventna (300.000 lir), so aretirali zaradi ponarejanja menic v vrednosti 150.000 lir.

»Madžarske razmere.« Iz Sombora poročajo: Kmetovalca Czirska, ki je obolel na znakih kolere, so takoj prenesli v bolnišnico za infekcijske bolezni. Drugega dne pa so njegovi sorodniki vdrli v bolnišnico ter ga odnesli na njegovo stanovanje.

»Nov uspeh francoskega aviatika.« Iz Johanistala poročajo, da je dospel tja v soboto popoldne francoski aviatik Segun, ki se je dvignil isti dan zjutraj v Parizu. egun se poteguje za »Pommerypokal«, katerega ima sedaj Bindejoux. Segun je preletel progo iz Pariza, ne da bi pristal in je odplul drugi dan proti Rusiji.

»Ljubavno pismo na 140. straneh.« Rekord v ljubavnih pismih je dosegel Anson Tirth v Londonu, ki je za svoje ljubezni napisal svoj nevesti celih 1000 pisem. Od teh je bilo eno pismo dolgo 140 strani. Srečna adresatinja Ethel Maud Bellordova je morala plačati globo, ker pismo ni bilo zadostno frankirano. To pa je ni prav nič užalostilo, pač pa jo je zelo užalostilo, ker je moral Tirth oditi v Indijo. Ta velika daljava pa je zelo ohladila njegovo ljubezen. In končno je Tirth posvetil svojo ljubezen neki domačinki v Indiji, s katero je imel — dva otroka. Na podlagi ljubavnih pisem pa je Ethel tožila Tirtha, ki je bil obsojen na dvatisoč kron. Povedano pa ni, je-li sodnik moral prebrati vsa ljubavna pisma.

»Samo Viljem.« V Frankobrodu ob Meni se je vršilo pred nemškimi cesarjem Viljemom pevka vaja dijakov nižjega gimnazija. Nekateri dijaki so pri tem opravljali službo papežev. Cesar Viljem, ki se rad pošali z

otroci, se je obrnil k nekemu dijaku prvega gimnazijskega razreda, ter ga vprašal, kako se imenuje. Deček je pogumno odgovoril: »Körner, Veličanstvo«. »Toda gotovo ne Teodor?« vprašal ga je še cesar. »To ne«, je odgovoril dijak, »samo Viljem«. Šele ko se je cesar nasmejal, se je deček zavedel, kaj je rekel.

»Pogreb Saharina.« Zanimiva je najnovejša zvižaja, katero so vporabljali tihotapci za vtihotapjenje saharina preko švicarsko - nemške meje ob Bodenskem jezeru. Znano je, da so postala tla ob tem jezeru naravnost klasična z ozirom na predzre in rafinirane zvižaje, s katerimi so vtihotapljali tamošnji prebivalci saharin preko švicarske meje v Nemčijo. Pred kratkem so prišli nemški carinarji na sled zvižajci, ki je gotovo vredna, da se objavi. Na zapadnem delu Bodenskega jezera so namreč v zadnjem času prepeljali nenavadno veliko število švicarjev v Nemčijo. Vsi ti mrtvaški sprevodi so se vršili z več ali manj velikim pompom ali vsaj zelo dostojno. Kljub temu so začeli carinarji na nemški strani suinčiti in so pred par dnevi ustavili mrtvaški sprevod, ki se je pomikal iz Švice v Nemčijo. Odpri so krsto in našli v nji mesto mrliča polno krsto saharina. Krsta je tehtala več meternih stotov. Uradniki so prišli nato tudi žalujoče ostale, ki so spremljali krsto in so našli pri njih polne žepke saharina in drugega carini podvržene blaga.

»Konec kariere slavnega toreadorja Bombite.« »Daily Express« poroča, da se pripravljala slavni bikoborec Bombita, eden izmed najpopularnejših toreadorjev, na — penzijo. Hoče se odpočiti na lavorji in denarjih. Oboje more storiti. Dovolj ima lavorja in denarja. Bombita je star šele 34 let. Tekmoval je petnajst let v petinšestdesetih borbah. Ubil je 3000 bikov ter si s tem pridobil tri milijone kron. Kakor se iz tega razvidi, ta poklic, oziroma šport, čeprav je nevaren in krvav — precej doniša. Bombita se bo v slovo boril letos meseca oktobra v Sevilli.

»Vojaški aeroplan zakrivil veliko nesrečo.« Iz Koblenca poročajo: Pri letu vojaškega aeroplana na vojaških vajah 16. armadnega zbora se je včeraj dogodila velika nesreča. Ob 9. dopoldne sta se vzdignila poročnik Schneider in poročnik pl. Teubner s svojim biplanom v zrak, da rekonoscirata sovražnikove pozicije. Komaj je bil aeroplan 15 metrov od tal, je motor odpovedal in se je moral poročnik Schneider odločiti, da se spusti na tla. Na mestu, kamor se je hotel Schneider spustiti, je stal orožniški stražmojster P. Schmidt, ki je vzdrževal red. Propeler je Schmidta udaril po glavi ter mu skoraj razbil. Nesrečnež je bil takoj mrtev. Nekemu poljedelcu, ki je stal za Schmidtom, je propeler glavo odbil. Neko žensko in nekega otroka je propeler tudi popolnoma razmesaril. Obležala sta mrtva. Dve drugi osebi sta bili težko ranjeni. V veliki paniki, ki je vsled tega nastala, je bilo petnajst oseb več ali manj poškodovanih. Častnika sta bila le nekoliko opraskana.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«.

Izpred sodišča.

»Heiratol.« Pred dunajskim porotnim sodiščem se je vršila zanimiva obravnava proti nekemu Hugu Kohnu zaradi sleparske ženitve in zaradi ponedelbe tujega blaga. Obtožnica dolži Kohna, ki se izdaja za pisatelja in za dopisnika raznih velikih listov v Nemčiji, da je ogoljufal neko mlado poštno oficijantino in njene starše za več tisoč kron. Svoji zaročenki in njeni materi je obljubil Kohn, da se bo v kratkem poročil. Vsled tega je dobil vstop v rodino in je postal popolnoma domač. Nvesta mu je dala v svrhu ženitve 1000 K, od njene matere, ki je vdova in ima tri hčere, je izvil vložno knjižico za 8000 K, kakor tudi 3000 kron, katere so dobile sestre kot krstno darilo od botra. O Božiču se je vršila oficijalna zaroka, po kateri je povabil zaročenec svojo bodočo ženo na potovanje v Italijo. Istočasno je postala njegova zaročenka polnoletna in je zahtevala svojo dedščino v znesku 3000 K, kateri denar je tudi izročila svojemu zaročencu. Obenem je dobil Kohn od matere svoje zaročenke več zadolžnic za skupno vsoto 5000 K in generalno pooblastilo, da jih sme izterjati. Kohn je denar izterjal in ga obdržal seveda za svojo porabo. Kmalu nato pa je izvedela mati zaročenke, da zahaža ženin tudi k nekemu drugemu dekliču, kateremu je tudi obljubil zakon. Sledila je ovadba. Preiskava je dognala, da je dozdevni dr. Kohn

ogoljufal tudi več drugih strank, s tem, da je naročal pri trgovcih razno blago, katerega so mu kreditirali zato, ker se je izdajal za bogatega doktorja, žurnalista in pisatelja. Pri obravnavi se je zagovarjal obtoženec, da ni imel namena, oškodovati omenjenih strank. Za pisatelja se je lahko izdajal, ker je res spisal več burk, med katerimi je bila posebno odklikovana burka pod naslovom »Heiratol« in katero je spisal ravno v času, ko se je ženil pri hčerki tožnice. Ta burka se je uprizorila tudi v nekem varijetnem gledališču na Dunaju in je izborno uspela. Ime Kohn si je izbral za svoje umetniško ime, za doktorja pa se je izdal zato, ker je to prišlo pri dunajskih pisateljih sploh v navado. — Porotniki so potrdili vprašanje glede hudodelstva ogoljufije s pristavkom, da presega vsota 2000 K. Sodišče je obsodilo Kohna na pet let težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije.

Budimpešta, 17. septembra. Opozicija se bavi sedaj z vprašanjem ali naj se udeleži opozicijske delegacije ali ne. Grof Batthiany se je tozadevno pred dnevi razgovarjal z grofom Karolyjem ter se je razpravljalo tudi vprašanje, ali bi ne bilo najbolj prav, če bi opozicijska popolnoma precizirala svoj ustavni in pravni položaj ter obenem tudi ostro kritizirala v pleurnarnih sejah delegacij zunanjo politiko monarhije. Poslanec Zoltan Desy je za udeležbo pri delegacijah. Pogajanja med grofom Karolyjem in grofom Apponyjem in poslanecem Bakonyjem niso imela uspeha. Odločitev pade šele, ko bo vprašanje izvolitve delegacije aktualno. Najbrže pa bosta oba odklonila to stališče.

Baron Skerlec.

Budimpešta, 17. septembra. Kraljevski komisar baron Skerlec se je dal včeraj v sanatoriju »Rdečega križa« zopet operirati na obstreljeni roki. Posledica rane je bilo namreč oslabljenje miškulature.

Nemški socialni demokrati.

Jena, 17. septembra. Socialno-demokratski shod se je po svoji večini po mestoma burni debati izrekol proti uprizoritvi stavke v masah zaradi volilne pravice. Večina se je izrekla proti taki stavki v sedanjem trenutku, treba pa je pripraviti mase na skupni nastop in je taka stavka mogoča samo, če imajo delavci za več tednov živil.

Francosko - španska zveza.

Pariz, 17. septembra. Od francoske in španske strani se trudijo doseči meseca oktobra alianco med Francosko in Španijo. V Parizu izhajajoči list »L'Espagne« priobčuje poročilo francoskega zunanjega ministra Pichona, ki pravi med drugim, da sta Francoska in Španija navezane na intimno sodelovanje v vprašanju Maroka. Istočasno piše madridska »Correspondencia militar«: V slučaju evropske vojne bi Francoska ne potrebovala vojaške pomoči na svojem ozemlju, treba pa bi ji bilo, da ima prost prehod skozi naše pokrajine, da si zagigura svojo mejo pred invazijo preko Pirenej. Francoska bi potrebovala tudi naše brodoge v Sredozemskem morju, da ohrani svojo suprematijo nad italijanskim in avstro - ogrskim vojnim brodogom. Za zameno potrebuje Španija dobro trgovsko pogodbo s Francosko.

Mehika.

New York, 17. septembra. Iz Mehike poročajo, da je sprejel predsednik Huerta demisijo ministra Urrutia, ki je provzročil ultimatum Zedinjenih držav, ko so te naznanile prihod Linda.

New York, 17. septembra. Sedaj je izdala tudi mehikanska vlada oklic na mehikanski kongres, v katerem naglašajo, da je razmerje med mehikanskim in severoameriškim narodom prijateljsko, da pa je razmerje med obema vladama skrajno napeto. Vlada upa, da se bo konflikt mirno rešil, zlasti ker so že vse druge države, zlasti ker so tudi skoro vse evropske velesile priznale novo mehikansko vlado. Predsednik Huerta naznanja obenem, da bo razpisal oktobra nove volitve za predsedniško mesto.

Kitajska in Japonska.

Nanking, 17. septembra. Kitajsko - japonski spor je skoraj rešen, ker je Kitajska sprejela japonske predloge v celoti.

Tokio, 17. septembra. Japonsko-kitajski spor velja za poravnat. Japonska je zahtevala od kitajske vlade tudi da demisionira vrhovni kitajski poveljnik. Vlada je izdala komunique, v katerem pravi, da diriranje japonskih vojnih ladij pred Nanking nima agresivnega namena.

Dogodki na Balkanu.

Pogajanja v Carigradu.

Carigrad, 17. septembra. Na zadnji konferenci bolgarskih in turških delegatov je prišlo do principijalnega sporazuma. Oficijozni komunique pravi: Ker so se delegati zedinili zaradi glavnih točk, se bodo končno rešila vsa vprašanja med Bolgarsko in Turčijo v prihodnji seji, ki se vrši 17. t. m.

Carigrad, 17. septembra. V večerajšnji oficijozni seji mirovne konference, ki se je pričela včeraj ob 3. popoldne, so predlagali bolgarski in turški delegati stilizacijo mirovne pogodbe. Bolgarski delegati bodo predložili predlog o novi meji, v katerem pa ostane posest Dimotike še sporna. Ena točka bolgarskega predloga določa tudi, da se prične izmenjava vojnih ujetnikov tri dni po podpisu miru. Posebna komisija naj reši narodnostno vprašanje ter naj se sestane en mesec po sklepu miru. Podobne predloge bo predložila tudi Turčija. Turški krogi zatrjujejo, da upa turška vlada, da bo Bolgarska tudi v vprašanju Dimotike popustila, tako da se jutri že lahko podpiše mir. Večerajšnji ministrski svet se je bavil s turškimi načrti in vladni komunique, ki je bil tozadevno izdan, priznava, da je mogoče, da se mir podpiše že danes.

Grški kralj potuje.

Kronberg, 17. septembra. Grška kraljevska rodbina se je odpeljala včeraj ponoči na Angleško.

Srbsko - avstro - ogrska trgovinska pogodba.

Belgrad, 17. septembra. Iz dozbrega vira poročajo, da se bodo pričela začetkom oktobra na Dunaju pogajanja glede ureditve trgovskih odnosov med Srbijo in Avstro-Ogrsko. Za to delo dobi srbski poslanik dodeljenih nekaj strokovnih ekspertov.

Romunski vandallizem.

Petrograd, 17. septembra. Romunski častniki in vojaki so demolirali in onesnažili ruski spomenik na bojišču Arabikanka. Odrkali in izlomili so tudi ruske napise. Enako so vandalirali tudi drugod. Ruska javnost zahteva strogo preiskavo in zadoščenje od nehvaležne romunske vlade.

Črnogorska poslaništva.

Cetinje, 17. septembra. V proračun prihodnjega leta se sprejmejo tudi postojanke za nova črnogorska poslaništva na Dunaju, v Petrogradu, Belgradu in Albaniji. Albanski poslanik bo istočasno akreditiran tudi v Atenah. Na Dunaj pride kot poslanik bivši ministrski predsednik Mijušković.

Roparski Albanci.

Dunaj, 17. septembra. Albanski krogi zatrjujejo, da namerava provizorična albanska vlada premestiti centrum albanske vlade iz Valone v Drač. Sedanja albanska vlada se trudi doseči sporazum z Esad pašo ter mu je obljubila, da rekonstruirata kabinet, v katerega sprejme tudi tri pristaše Esad paše.

Gospodarstvo.

Železo. Železo vseh vrst izkazuje močno nazadovanje, tako zlasti železo za stavbe n. pr. travcrze za 66.065 metrskih stotov, pločevine za 18.746. Konsum železa je nazadovl samo meseca avgusta v vseh panogah za nekako 40%, kar je dokaz splošnega mrtvila zlasti pri stavbah. Kakor poročajo iz Düsseldorfa, bo občni zbor jeklarske družbe najbrže znižal cene za stavbno železo, zlasti za nosilce.

Eksekucija delavcev. Glasom obstoječih zakonskih določb je mogoče za doseglo plačanja davkov in javnih davščin sodniško zarubiti polovico mezde nestalno nameščenih, t. j. delavcev. Z Dunaja poročajo sedaj, da je finančno ministrstvo sodnijam in drugim uradom naročilo, da naj tega zakona v bodoče ne upoštevajo v polnem obsegu pri izterjavi direktnih davkov, pristojbin in vojaških taks, marveč da naj se predlog na zarubljenje že v naprej omej na odtrganje največ 1/10 tedenske mezde. V posebnega uvaževanja vrednih slučajih, če ima dotični mnogo otrok, v slučaju bolezni, ali če ima prav majhen tedenski zaslužek, naj se pa sploh ne izvrši ruženje.

Prodaja gozdov na Hrvaškem. Mestna občina Petrinja je prodala izsekanje svojih hrastovih gozdov, 37.736 dreves Hrvaški eskomptni in menjalni banki v Brodu za 3 milijone 67.000 K. Hrvaška eskomptna banka v Zagrebu je pa kupila za neki konsorcij 2.989.500 K cenjeni gozd Kotar za 3.021.000 K.

Narodna obramba.

Zapisnik vesele družbe v restavraciji gosp. Jesiha v Medvodah dne 11. septembra 1913.: Gospa predsednica dovoli poljub z gosp. Ivanom Luštrekom za kar plača zadnji 2 K v prid Ciril - Metodove družbe, ostali gostje pa, kakor sledi: G. Ivan Luštrek 2 K; ga. predsednica Jesihova 1 K; g. predsednik Kolenc 1 K; gg.: Grozdnik 40 vin., Ponikvar 40 vin., Poličar 40 vin., Cirman 40 vin., Tonič 50 vin., Jesih 10 vin. in še nekdo 10 vin., skupaj 6 K 30 vin. Tej veseli družbi iskrena zahvala! — Ga. Angela Vojska v Novem mestu je poslala družbi 10 K v znak prijateljskega spomina na umrlo gospo Marijo Podkrajškovo, inženirjevo soprogo v Ljubljani. Hvala!

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Darila.

Za »Slovensko Sokolsko Zvezo«
»cvetlični dar«
namesto cvetličnega dneva:
Upravištvu »Slovenskega Naroda« so poslali:

Gospa Vatzak na Jesenicah, 15 kron 10 vin., katere je nabrala pri sokolskem omizju; gosp. Rudolf Oswald, plačilni natakhar na Jesenicah, 10 K pod geslom »Ne vdajmo se!«; več Razdrtačanov iz Razdrtega pod Nanosom 6 K 50 vin., kot odgovor na prepoved cvetličnega dneva; gospodična Iva Prijateljca v Trzinu, 9 K 60 vin., mesto cvetk, ki jih je hotela razprodati ob cvetličnih dnevih pod gesli »Le neustrašeno naprej!«; »Zmaga bo naša!«; Za »Sokol« vsepovsod! gospod dr. Ferjančič, Bled, 10 K; v gostil. Bevc, Pungartnik in Blatnik v Lukovici so darovali zavedni naprednjaki na dan bobov 8 K; na slavnje 60letnice gosp. Antona Goršeta na Skaručni pri Sršenu so nabrali 21 K 50 vin. (Sokol — stara korenina pridelal še 50 vin.); ljubljanski Čehi nabrali 36 K; odvetnik gosp. dr. Alojzij Kokalj daroval 30 K iz neke kazenske poravnave; v domači bajti gosp. Harambaše so darovali: nabiratelj 2 K g. Ana Podkrajškova 2 K, Vida Podkrajškova 1 K, Olga Podkrajškova 1 K, g. J. Šenk 1 K, ga. Ivana Šenk 1 K, g. M. Toman 2 K, g. V. Gorečan 2 K, g. Lad. Stjepan 2 K in g. Robert Stenov 1 K, torej skupaj 15 K; Neimenovani v Ljubljani, daroval 2 K; dva bolnika v »Leonišču« darovala 4 K; kot drugo zbirko za »Slovensko Sokolsko Zvezo« so nabrali slovenski železniški uradniki v Šiški, 10 K; krakovsko - trnovski »Kazinoti« darovali 10 K 10 vin., »liberalni komiji in štacunski pobi« nabrali 43 K 60 v in Neimenovani daroval 1 K. — Skupaj 232 K 40 vin.

Za »Ciril - Metodovo družbo« je nabral gosp. Jož. Osolin v Laškem trgu 10 K 20 vin. na odhodnici uslužbenecy tvrdke Lorber.

Za telovadno društvo »Sokol I.« je nabrala mesto cvetličnega dne gospodična Mici Anžičeva v domači gostilni na Poljanski cesti št. 68 3 K. Živelj darovalci in nabiralci!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem pripravljati je porabo pristnega »Molovega Seiditz-praska«, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepljivo ter pospešilo na prebavljanje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 2 E. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 33

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem našim prijateljem, znancem in sodrognikom žalostno vest, da je naš dragi oče, gospod

Leopold Zore

mešan in hišni posestnik v Kamniku danes ob 4. uri zjutraj po kratki, mučni boleznj v 70. letu svoje starosti previden z verskimi tolažili mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega bo v petek popoldne na jeseniško pokopališče.

Mase zadušnice se bodo brale v Kamniku in na Jesenicah.

Draga rajnika priporočamo v blag spomin. 3333

Na Savi, dne 17. sept. 1913.

Žalujejo ostali.

Pri akutni in kronični driski

otrok in odraslih se je »Kufeka« že leta sijajno obnašal, kot prebravo urejajoča hrana, ker telesu dovaja potrebne redilne snovi, ne da bi želodec in čreva znova dražil.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi današke borze 17. septembra 1913.

Maloobsejni papirji.	Denar	Blagovna
4% majeva renta	81-70	81-90
4-2% srebrna renta	85-35	85-55
4% avstr. kronska renta	82-05	82-52
4% ogr.	81-40	81-60
4% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4% k. o. češke drž. banke	84-50	85-50

Srečka.

Srečke iz 1. 1860 1/2	450—	460—
„ „ 1864	684—	696—
„ Heke	294—	304—
„ zemeljske I. izdaje	278-50	288-50
„ „ II.	251-50	261-50
„ ovrške hipotečne	235-75	243-75
„ dun. komunalne	478—	488—
„ avstr. kreditne	474—	484—
„ ljubljanske	65-50	69-50
„ avstr. rdeč. krlež	53-50	57-50
„ ogr.	33-50	37-50
„ bazilika	27-25	31-25
„ turške	236-25	239-25

Valuta.

Ljubljanske kreditne banke	410—	415—
Avstr. kreditnega zavoda	628-50	629-50
Dunajske bančne družbe	519—	520—
Iužne železnice	129-40	130-40
Državne železnice	703-25	704-25
Alpine-Montan	907-25	908-25
Češke sladkorne družbe	354—	357—
Zivnostenske banke	268-25	269-25
Celtni	11-44	11-48
Marke	118—	118-30
Frankl	95-57-90	95-77-90
Lire	94-15	94-35
Rublj.	254-25	255—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 17. septembra 1913.

Termin.

Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	10-97
Pšenica za april 1914.	za 50 kg	11-66
Rž za oktober 1913.	za 50 kg	8-14
Oves za oktober 1913.	za 50 kg	4-80
Koruza za maj 1914.	za 50 kg	7-51

Pekovski pomočnik

išče službe kot delavec pri peči, sprejme tudi službo pekovskega poslovanja in tudi navadno delo v pekariji. — Naslov pove upravištvu »Slovenskega Naroda«. 3311

Penzionist samec ali oženjen,

zgovoren in trezen, dobi stanovanje in provizijo, ako prevzame prodajo pijače v manjšem mestu. Kavcija se zahteva. Ponudbe pod »Penzionist« na upravištvu »Slov. Naroda«. 3298

Učilnica za krojno risanje

za prirobovanje in izdelovanje ženskih in otroških oblek, ::

Reza Hubmayer

Ljubljana, Mestni trg št. 24, II. nadstropje.

Pouk se vrši v tečajih ali pa posamezno. Prodaja vsakovrstnih krojnih vzorcev za angleški in francoski način.

Naročila sprejema od 12—1/21 opoldne in od 6—7 ure zvečer. 3332

Modni salon

Stuchly - Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica, 3

Priporoča po najnižji ceni cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo

zimskih klobukov in šport. čepic za dame in deklice.

Priznano dobro blago. — Nizke cene.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Žalni klobuki vedno v zalogi.

Ustanovljena leta 1841.

Ustanovljena leta 1841.

Odlikovana tovarna jesiha.

LUIGI SALVADOR TRST.

Ulica Casimori Donadoni št. 16. — Telefon št. 738.

Naslov za pisma: Luigi Salvador, Trst, poštni predal.

Edina tvornica s patent. avtomatičnim sistemom. Najznamenitejši na Primorskem.

Posebnost: **Naravni jesih iz bellega in rdečega vina ter naravni jesih iz čistega alkohola za konzerve.** 3329

Vsled avtomatičnega proizvajanja, ki je mnogo cenejši od ročnega dela, mi je mogoče postreči svojim odjemalcem z izdelkom, ki je neprekljiv glede dobrote in nizke cene. — Naročbam se prilaga pismeno jamstvo, da odgovarja izdelek popolnoma hranilni svrhi; na zahtevo pošljem vzorce in cene.

V važnejših mestih iščem zastopnike.

V važnejših mestih iščem zastopnike.

Zahvala.

Povodom bridke izgube mojega iskrenoljubljenega soproga, gospoda

Martin Gregorina

izrekam vsem onim, ki so dragega pokojnika spremili k zadnjemu počitku, iskreno zahvalo.

Posebno zahvalo pa sem dolžna blagorodnemu gospodu Krisperju za izdatno pomoč.

Antonija Gregorin.
soproga.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
16.	2. pop.	733-3	22-0	p.m. jzah	del oblač
„	9. zv.	733-0	13-4	sl. szah.	„
17.	7. zj.	730-4	12-5	sl. jvzh.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 15-8°, norm. 14-8° Padavina v 24 urah 9-1 mm. Po noči nevihta.

Dva dijaka

se sprejmeta na dobro oskrbo na Miklošičevi c. 28, priti. na desno. 3310

Dijaki

ali gospodične

se sprejmejo ceno na stanovanje in hrano pri boljši rodbini. Vprašati je na Mestnem trgu št. 25. I. nadstr.

Dobro idoča pekarija,

poleg sodnije in davkarije,

lepa enonadstropna hiša s stanovanjem in vrtom,

se zaradi odpotovanja in boleznj pod ugodnimi pogoji takoj proda v trgu Vransko pri Celju. — Pojasnila daje gospod župan Karol Schwentner na Vranskem. 3327

Prostovoljna dražba.

V torek, 23. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne se vrši na Resljevi cesti št. 3. I. nadstr. (desno)

prostovoljna prodaja

sobne oprave

poštne uniforme, moške obleke in perila.

Nov kisikov izdelek zoper zastarele

želoščne

boleznj in motenje prebave je Stomoxigen. Če bolestate na hemeroidih, želodčni kislini, napenjanju, glavobolu, tolčenju srca, boleznih v hrbtnici in v jetih, če ste nervozni, se počutite oslabelega ali pobitega in če nimate teka, se tega v vsej naglici rešite s prirodni zdraviljem s kisikom. Nabavite si takoj v bližnji lekarni Stomoxigen, najbolj preiskušeni kisikov prepat. S tem prepatom so se delali dolgoletni preiskusi in doslej dosežli tako sijajni uspehi, da ga ni mogoče vsakemu trpečemu posebej zadosti pripraviti. Stomoxigen razvija v želodcu kisik, ki pomori bacile, čisti želodec poživlja in krepi ter pri želodčnih in črevesnih boleznih dosega hitre in zanesljive uspehe. Ne strahite se malih stroškov in napravite takoj poizkus s Stomoxigenom in tudi vi se prepričate o izbornosti tega popolnoma neškodljivega sredstva. Natančno navodilo je priloženo vsaki skatljici. Cena K 3-50 za zavitek. Dobiva se skoraj v vseh lekarnah pri

Jožef pl. Török, Budapešta VI., Kiraly utcza 12.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

874

Šolske knjige

za vse šole

v najnovjših predpisanih izdajah ter

vse šolske potrebščine

v najboljši kakovosti priporoča po zmernih cenah

L. Schwentner

Ljubljana, Prešernova ulica 3 (postopje „Mestne hranilnice“).

3140

Št. 69/o. n. š.

3328

Razglas.

Na obrtno-nadaljevalnih šolah v Ljubljani

in sicer: na strokovnih nadaljevalnicah za mehansko-tehniške obrti, za stavbne obrti, za umetne in oblačilne obrti, ter na splošni nadaljevalnici se prične

šolsko leto 1913/4 v četrtek, dne 2. oktobra 1913.

Vpisavalo se bode:

- za strokovno nadaljevalnico mehansko-tehničnih obrti v vodstveni pisarni I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici;
- za strokovno nadaljevalnico stavbnih obrti v vodstveni pisarni II. mestne deške šole na Cozovi cesti;
- za moški oddelek strokovne nadaljevalnice umetnih in oblačilnih obrti v vodstveni pisarni IV. mestne deške šole Na prulah;
- za ženski oddelek strokovne nadaljevalnice umetnih in oblačilnih obrti v vodstveni pisarni mestne nemške deške ljudske šole na Erjavčevi cesti št. 21 (prtiličje);
- za splošno obrtno nadaljevalnico v vodstveni pisarni III. mestne deške ljudske šole na Erjavčevi cesti št. 21 (II. nadstropje)

povsod v petek in soboto, dne 26. in 27. septembra 1913 od šestih do sedmih zvečer in pa v nedeljo, 28. septembra 1913 od devetih do dvanajstih dopoldne.

Sprejemali se bodo vajenci in vajecke. Vajenci in vajecke, ki vstopijo v šolo na novo, se morajo pri vpisu izkazati z odpustnicami ljudske šole; vajenci in vajecke, ki so obrtno šolo že pohajali(e), pa s svojim zadnjim izpričevalom. V smislu določil obrtnega reda z dne 23. februarja 1907 je vsak(a) delodajalec (delodajalka) zavezan(a), da vpiše svojega (svojo) vajenca (vajenko) v obrtno nadaljevalno šolo. Če bi tega ne storil(a), bi se ž njim (njo) postopalo kazensko, kot določa to zakon.

Šolski odbor za obrtno nadaljevalne šole v Ljubljani,
dne 14. septembra 1913.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balzam **Ria** Vaših kurjih oces, bradavic,
otiščanec ne odstrani v 3 dneh brez bolečin,
Cena lončka z garancijskim pismom 1 K.
Kemeny, Košice I., Postfach 12/64 Ogrsko

Leçons de Français

Mademoiselle Prévot (Parisienne)
Institutrice brevetée. 3273
S' adresser de 11 h. à Midi 1/2 **Blei-**
welsova cesta št. 13, na dvorišču.

Vesten in resen akademik

z vsestransko izobrazbo in finim obnašanjem
išče mesta kot odgojitelj.

Prevzema tudi instrukcije za pravno-zgo-
dovinski državni izpit ali za gimnazijo. —
Dopisi pod šifro: „Ljubljana-Gradec“ na
upravnishvo „Slovenskega Naroda“. 3315

Povodom početka šole

priporoča

modna in športna trgovina

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte

za dijake in dijakinje

perilo, klobuke, čepice, majice, nogavice, rokavice, dežnike, kravate, naramnice, podveze,
žepne robce, glavnike, krtače, milo, predpasnike, pase, torbice, gumba, modrce, telov. čevlje itd.**Vizitnice** v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.**Anton Bajec**umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov**cvetlični salon**
Pod Trančo. 48Velika zaloga suhih vencev.
izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd
Okusno delo in zmerne cene
Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Gospodinjaali starejši zakonski par
se išče za malo gospodarstvo.Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«
ali pa naj se pošljajo ponudbe pošto
ležeče pod „vedno preskrbljena“, Ljub-
ljana. 3278Ugodna prilika za mesarje in gostilničarje!
Dobro Idoča**mesarija in gostilna**

v trgu Radeče št. 4

na pripravnem prostoru, nova hiša in
nova ledenica, se proda, ali da v najem
radi smrti lastnika pod ugodnimi pogoji.
Pojasnila daje Narodna hranilnica
in posojilnica v Radečah, registrovana
zadruha z neomejeno zavezo. 3285**J. Zamljen**

čevlarski mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevlarska dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 237

Velika zaloga najmodernejših slamičkov.

Klobuke cilindre in čepice

V najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča

IVAN SOKLIČ.

Pristni Panama-slamički od 9 K do 50 K.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli.
Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. del. boln.

Iščem večšega, samostalnega

urarskega pomočnikaob povoljnih pogojih za takoj. **Vjeko-**
slav Sinčić, urar in zlatar, Ma-
tuje, Istra. 3213**2 dijaka**se sprejme na dobro in vestno oskrbo
pri uradniški rodbini. 3326

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«

Vsaka gostilna, sploh vsaka hiša,

: : ki mora kdaj streči gostom : :

potrebuje nujno bogato opremljeno strokovno knjigo

„Nauk o serviranju“.ki stane v platno vezana K 5.—, po pošti K 5.50 in po
povzetju K 5.70.Pošilja se samo proti naprej nakazani naročnini ali
po povzetju. Naroča se pri upravnishvu „Gostil-
ničarskega Vestnika“ v Ljubljani. 2941**Šolske knjige**za ljudske in srednje šole,
učiteljske in licej, za obrtne
in strokovne šole

ima v najnovejših izdajah

v zalogi

„Narodna knjigarna“

v Ljubljani, Prešernova ulica 7.

Vsled sklepa c. kr. deželnega kot konkurznega sodišča v
Ljubljani z dne 5. septembra 1913, opr. št. 310/13/4 se boče**trgovina Fr. Igljica**

prot. trgovca v Ljubljani, Mestni trg št. 11

nadaljevala,

vsled česar se boče v konkurzno maso spadajoče blago, in sicer:
papir, zvezki, pisalno orodje, galanterijsko blago, oprava
za turiste, žepni in stenski koledarji i. dr.na drobno razprodajalo po
globoko znižanih cenah.Dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani,
časni upravitelj konkurzne mase.**Za jesensko in zimsko sezijo sem dobil nad 30 tisoč komadov**

blaga najnovejše mode in sicer:

3182

nad 5000 oblek za dečke in gospode od K 8.—, 10.—, 15.— dalje
„ 2000 raglanov ali površnikov „ „ 10.—, 15.—, 20.— „
„ 2000 otročjih kostumov . . . „ „ 3.—, 4.—, 5.— „
„ 2000 štof. hlač in mod. telov. „ „ 4.—, 5.—, 6.— „

nad 1000 klobukov za dečke in gospode od K 1.90, 2.90, 3.90 dalje
„ 3000 pelerin nepremoč. najb. kvalitete od K 5, 6, 8, 10 „
„ 15.000 kostumov, paletovjev, kril in bluz za dame in deklice
najnovejšega kroja po priznanih nizkih cenah.

V zalogi so vedno tudi najnovejši pariški modeli. Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.

Priporočamo našim
: gospodinjam :

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

DIJAKE

Ki želijo dobro hrano in lepo stanovanje,
izvedo naslov v upravnistvu »Sloven-
skega Naroda«. 3325

Dijaki

se sprejmejo ceno 3301
na stanovanje in hrano pri boljši rodbini
na zračnem in mirnem kraju. Vprašati
je v Kopaljski ulici št. 12.

Prodajalniški prostori

za trgovino ali za mesnico
so na razpolago v Mokronogu
tik stare gostilne in glavnega sejmišča
v Mokronogu. — Jako ugoden prostor.
Poiasnila daje Peter Jerič, po-
sestnik v Mokronogu, (Dolenjsko.)
3299

OPOMIN!

Kdor pijačo dobro si želi, 3283
Zabavo hoče prav veselo,
V vrtni senci dobro jelo,
Ta naj na Glince pohiti —

v gostilno „pri Bobenčku“, Balija.

1995 Prva domača tovarna
omar za led
Simona Praprotnika
v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevezemajo se vsa v
stavbno in pohištveno
: mizarstvo spadajoča :
dela, katera se točno
in po najnižjih cenah
izvršujejo.
Velika zaloga gostilniških okroglih miz.
Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštino pristo.

Dijaške

klobuke,
čepice,
kravate,
raznovrstno perilo,
toaletne potrebščine
i. t. d.

== priporoča ==

špeciialna modna trgovina
za gospode in dečke

J. KETTE, Ljubljana,
Franca Jožefa cesta št. 3.

2 dijaka 2

sprejme na hrano in stanovanje
Janko Likar, mestni učitelj, Nova
ulica št. 3., I. nadstropje. 3305

Elegantno
meblovana mesečna soba
z električno razsvetljavo 3308
se odda takoj stalnemu gospodu.
Šolski drevored št. 2, I. nadstr.
Vpraša se istotam.

Odda se soba s hrano

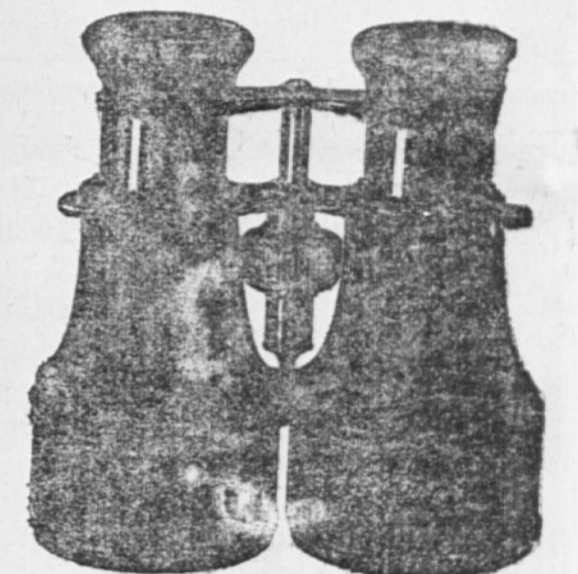
pri fini rodbini 3298
za gospoda ali tudi dijaka.
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Prodajalka

se sprejme 3211
v večjo galanterijsko trgovino v Ljubljani.
Ozira se le na prvo moč te stroke.
Ponudbe na poštni predal „št. 84.“

Fr. P. Zajec

izprašan optik,
zalagatelj c. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd.
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr.
obratom moderno urejena delavnica.
Najnovejši cenik brezplačno!

Ob pričetku šol
priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
svojo bogato zalogo vsakovrstnih
zgotovljenih oblek
za dečke in deklice.

Medionaktivno termalno kopalnišče

Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.
Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C., ki daje vsak
dan čez 30.000 M radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem,
Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim
in drugim. Velika kopalnišča, posebne in **močvirne kopeli**. Elektroterapija in
masaža. Ravnateljstvo: Kopaljski zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo
podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborno in cene restavracije.
Prospekte in poiasnila daje brezplačno **kopaljska uprava**. 1178

Zdravnik želodca

1091
je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
borno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 krono.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specialiti-
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rožljava cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 17
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajin južne železnice,
c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške
blagajne v Ljubljani.

Kolo Adler

tvrdke A. GOREC, Ljubljana
je bilo

pri nedeljski dirki Ljubljana - Logatec - Ljubljana

prvo in drugo
brez defekta — na cilju!!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **430** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **440** : : : vseh vrst po dnevnem kurzu. : : :